

ΥΠΑΣΥΔ
(Κωδικοποίηση Λ. Πουλακάκη,
22.7.2010, 18.2.2013)

Αρχική ΥΠΑΣΥΔ: ΑΠ 14053/ΕΥΣ 1749/27.3.2008 (ΦΕΚ 540/Β'/27.3.2008),
κεφάλαια Α - Ε

Τροποποίηση 1: ΑΠ 43804/ΕΥΘΥ 2041/7.9.2009 (ΦΕΚ 1957/Β'/9.9.2009)
Αντικατάσταση των Κεφαλαίων Γ-Δ-Ε

Τροποποίηση 2: ΑΠ 28020/ΕΥΘΥ 1212/30.6.2010 (ΦΕΚ 1088/Β'/19.7.2010)
αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 28 (ΦΠΑ)
αντικαθίσταται η παράγραφος 3.1 του άρθρου 31 (ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ)

αντικαθίσταται η παράγραφος 4 του άρθρου 35 (έργα με έσοδα, ΕΤΠΑ & Ταμείο
Συνοχής με προϋπολογισμό μεγαλύτερο του 1.000.000€)

Προστίθεται Νέο Κεφάλαιο ΣΤ (άρθρα 42 – 46): ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ
ΤΗΣ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΤΩΝ
ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ

Τροποποίηση 3: Αριθμ. 5058/ΕΥΘΥ 138/13 (ΦΕΚ 292 Β/13-2-2013) :
Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 14053/ΕΥΣ 1749/27.3.2008 (ΦΕΚ
540/Β'/27.3.2008) υπουργικής απόφασης συστήματος διαχείρισης, όπως έχει
τροποποιηθεί και ισχύει.

τροποποίηση και κωδικοποίηση των κεφαλαίων Δ και Ε

Κεφ Α – Β (αρχική ΥΠΑΣΥΔ)

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

**ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΕ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2007-2013, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ
ΑΡ. 7 ΠΑΡ. 4 ΤΟΥ Ν. 3614/2007, ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΥΜΦΩΝΟΥ
ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡ. 7 ΤΟΥ Ν. 3614/2007**

Άρθρο 1

Τύπος της απόφασης ένταξης πράξης

- 1 Η απόφαση ένταξης πράξης περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέρη:
 - 1.1 Την ταυτότητα της απόφασης ένταξης.

- 1.2 Το προοίμιο της απόφασης στο οποίο παρατίθενται οι διατάξεις και τα στοιχεία των σχετικών εγγράφων που ο υπογράφων την απόφαση έχει υπόψη του για την έκδοσή της και ισχύουν κατά την εφαρμογή της.
- 1.3 Το περιεχόμενο της απόφασης ένταξης
- 2 Η απόφαση ένταξης πράξεων, εξαιρουμένων των πράξεων κρατικών ενισχύσεων, εκδίδεται σύμφωνα με το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο Εγχειρίδιο Διαδικασιών Διαχείρισης και Ελέγχου, όπως αυτό ισχύει.

Άρθρο 2

Περιεχόμενο της απόφασης ένταξης πράξης

- 1 Η ταυτότητα της απόφασης ένταξης.
Στο μέρος αυτό σημειώνονται
 - 1.1 Η εκδίδουσα την απόφαση υπηρεσία και η πλήρης ταχυδρομική διεύθυνσή της.
 - 1.2 Ο αρμόδιος ή οι αρμόδιοι υπάλληλοι για την παροχή πληροφοριών σε σχέση με την απόφαση και οι αριθμοί τηλεφώνων επικοινωνίας, τηλεομοιοτυπίας και ηλεκτρονικής διεύθυνσης επικοινωνίας.
 - 1.3 Η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης και ο αριθμός ταυτοποίησής της (πρωτοκόλλου).
 - 1.4 Η επωνυμία του δικαιούχου στον οποίο απευθύνεται η απόφαση η πλήρης ταχυδρομική διεύθυνσή του και ο κωδικός του.
 - 1.5 Οι υπηρεσίες στις οποίες κοινοποιείται η απόφαση ένταξης και ιδίως η υπηρεσία η οποία είναι αρμόδια για την εγγραφή των αναγκαίων πιστώσεων στον κρατικό προϋπολογισμό.
- 2 Το προοίμιο της απόφασης. Σε αυτό παρατίθενται οι διατάξεις και τα στοιχεία των σχετικών εγγράφων που ο υπογράφων την απόφαση έχει υπόψη του για την έκδοσή της και ισχύουν κατά την εφαρμογή της. Στο μέρος αυτό σημειώνονται:
 - 2.1 Οι διατάξεις του Ν. 3614/07 και ειδικότερα το άρθρο 7.
 - 2.2 Η απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
 - 2.3 Η Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2007-2013, του στόχου 1 και 2.
 - 2.4 Το εγκεκριμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2007-2013, του στόχου 1 και 2, όπως αυτό ισχύει.
 - 2.5 Η κοινή Υπουργική Απόφαση σύστασης ή τροποποίησης (αναδιάρθρωσης) της ειδικής υπηρεσίας ή άλλη κανονιστική πράξη με την οποία προσδιορίζεται η αρμοδιότητα έκδοσης απόφασης ένταξης σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.
 - 2.6 Η απόφαση ορισμού του Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα ο οποίος υπογράφει την απόφαση ένταξης ή άλλου αρμόδιου οργάνου.
 - 2.7 Η απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος με την οποία εγκρίνονται τα κριτήρια επιλογής πράξεων στο υπόψη ΕΠ.
 - 2.8 Ο αριθμός πρωτοκόλλου και η ημερομηνία έκδοσης και επικαιροποίησης, της πρόσκλησης προς τους δυνητικούς δικαιούχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος για υποβολή προτάσεων

- 2.9 Η αίτηση χρηματοδότησης που υποβλήθηκε στην υπηρεσία (ημερομηνία και αριθμός πρωτοκόλλου) και τα συνημμένα σε αυτήν έγγραφα σύμφωνα με τους όρους της πρόσκλησης (τεχνικό δελτίο πράξης κλπ)
- 2.10 Τα έγγραφα τεκμηρίωσης της θετικής αξιολόγησης της πρότασης και της εισήγησης για ένταξη της στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.
- 2.11 Το έγγραφο της σύμφωνης γνώμης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών για τα μεγάλα έργα ή οι γνωμοδοτήσεις της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Δράσεων ΕΚΤ, εφόσον απαιτούνται.
- 3 Το περιεχόμενο της απόφασης ένταξης. Στο μέρος αυτό σημειώνονται:
- 3.1 Ο τίτλος της πράξης, ο άξονας προτεραιότητας και ο αντίστοιχος κωδικός του, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα στο οποίο εντάσσεται και ο αντίστοιχος κωδικός του, ο κωδικός της πράξης στο ΟΠΣ, τυποποιημένος κωδικός προσδιορισμού της πράξης και ο δικαιούχος της πράξης.
- 3.2 Το φυσικό αντικείμενο της πράξης το οποίο περιλαμβάνει τα κύρια επί μέρους στοιχεία της πράξης από τα οποία συντίθεται η πράξη ως ενιαίο σύνολο και τα βασικά λειτουργικά της χαρακτηριστικά.
- 3.3 Τα παραδοτέα και οι δείκτες εκροών της πράξης.
- 3.4 Η χρονική διάρκεια υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της πράξης και εφόσον απαιτείται οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης του φυσικού αντικείμενου.
- 3.5 Η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας δαπανών της πράξης.
- 3.6 Τα οικονομικά στοιχεία της πράξης σύμφωνα με τον τυποποιημένο χρηματοδοτικό πίνακα του Επιχειρησιακού Προγράμματος και ιδίως: η συνολική επιλέξιμη χρηματοδότηση της πράξης και η συνολική δημόσια δαπάνη με ανάλυσή της σε κατηγορίες δαπανών η ιδιωτική συμμετοχή καθώς και το ποσοστό για τον κατ' αποκοπή έμμεσων δαπανών της πράξης εφόσον αυτές είναι επιλέξιμες δαπάνες.
- 3.7 Η συλλογική απόφαση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων μέσω της οποίας ο δικαιούχος λαμβάνει τη συνεισφορά του δημοσίου και την κοινοτική συμμετοχή που προβλέπεται, η αιτούμενη πίστωση του έτους έκδοσης της απόφασης ένταξης και ο φορέας χρηματοδότησης της πράξης, δηλαδή το Υπουργείο ή η Περιφέρεια ή η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ο οποίος έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στο δικαιούχο ή στον ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
- 3.8 Το επιλεγμένο μήνυμα το οποίο προβάλλει την προστιθέμενη αξία της κοινοτικής παρέμβασης και ολογράφως το Ταμείο από το οποίο συγχρηματοδοτείται η πράξη.
- 3.9 Αναφορά του συμφώνου αποδοχής των όρων της απόφασης ένταξης το οποίο προσαρτάται στην απόφαση ένταξης και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής. Στις περιπτώσεις πράξεων κρατικών ενισχύσεων καταγράφονται διακριτά είτε στην απόφαση ένταξης είτε στην απόφαση χορήγησης της ενίσχυσης, είτε στην οικεία σύμβαση οι υποχρεώσεις του δικαιούχου λόγω συγχρηματοδότησης της πράξης από κοινοτικούς πόρους.

Άρθρο 3

Περιεχόμενο του Συμφώνου αποδοχής όρων της απόφασης ένταξης

Το σύμφωνο αποδοχής όρων της απόφασης ένταξης, εξαιρουμένων των πράξεων κρατικών ενισχύσεων, εκδίδεται σύμφωνα με τον τύπο του υποδείγματος που περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο Εγχειρίδιο Διαδικασιών Διαχείρισης και Ελέγχου, όπως αυτό ισχύει.

Το σύμφωνο αποδοχής όρων περιλαμβάνει τα παρακάτω στοιχεία:

- 1 Την υποχρέωση εκτέλεσης της πράξης, από το δικαιούχο, σύμφωνα με τους όρους και τις υποχρεώσεις του συμφώνου αποδοχής.
- 2 Την υποχρέωση του δικαιούχου για την τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών. Επίσης την υποχρέωση του δικαιούχου για τη δημοσίευση στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και της αρχής που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης ή/και του φορέα που αυτοί υπάγονται της περιληπτικής διακήρυξης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών αξίας μεγαλύτερης των 15.000 ευρώ και μικρότερης των κατώτερων ορίων που θέτουν τα ΠΔ 60/2007 και ΠΔ 59/2007 καθώς και δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών που απαριθμούνται στο παράρτημα II Β του ΠΔ 60/2007 και στο παράρτημα XVII Β του ΠΔ 59/2007.
- 3 Την υποχρέωση του δικαιούχου να λαμβάνει προέγκριση από την οικεία αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης πριν από την έγκριση των τευχών δημοπράτησης, πριν από την υπογραφή δημόσιας σύμβασης καθώς και πριν από την τροποποίηση δημόσιας σύμβασης.
- 4 Την υποχρέωση του δικαιούχου να αποστέλλει στην αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης για το οικείο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση τα ακόλουθα στοιχεία σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή:
 - 4.1 την υπογραφείσα σύμβαση ή την ισοδύναμη νομική δέσμευση, το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις τους,
 - 4.2 το τεχνικό δελτίο υποέργου της υπογραφείσας σύμβασης,
 - 4.3 τα δελτία δήλωσης δαπανών για την πράξη και το χρόνο υποβολής τους με την επισήμανση ότι τα δελτία αυτά ενέχουν θέση υπεύθυνης δήλωσης των υπευθύνων για τις πληρωμές και για το πραγματοποιηθέν έργο του δικαιούχου με τα συνοδευτικά υποστηρικτικά έγγραφα,
 - 4.4 τα δελτία παρακολούθησης της πράξης και των υποέργων της και το χρόνο υποβολής τους μέχρι την ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου,
 - 4.5 την έκθεση ολοκλήρωσης της πράξης στην οποία περιγράφεται το υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο, οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και το αποτέλεσμα που επιτεύχθηκε σε σχέση με το εγκριθέν,
- 5 Την υποχρέωση του δικαιούχου να αιτείται, όταν απαιτείται, τροποποίηση της απόφασης ένταξης της πράξης πριν από τη λήξη της διάρκειας υλοποίησης της πράξης.
- 6 Την υποχρέωση του δικαιούχου για την τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη στην οποία καταχωρίζονται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως στις δηλούμενες δαπάνες προς την αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης.
- 7 Την ενημέρωση της αρχής πιστοποίησης και της αρχής που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης για τυχόν έσοδα που παράγονται κατά την υλοποίηση της πράξης ή μετά την ολοκλήρωση της πράξης και δεν έχουν εκτιμηθεί σε σχετική χρηματοοικονομική ανάλυση καθώς και για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των πόρων που του διατίθενται.

- 8 Την υποχρέωση του δικαιούχου για την τήρηση όλων των στοιχείων και δικαιολογητικών εγγράφων σχετικά με τις δαπάνες και την υλοποίηση της πράξης κατ' ελάχιστον μέχρι το 2020.
- 9 Την υποχρέωση αποδοχής επιτόπιων επαληθεύσεων από την αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης τόσο στην έδρα του όσο και στους χώρους υλοποίησης των έργων και να παρέχει σε αυτές όλα τα δικαιολογητικά στοιχεία που ζητούνται.
- 10 Την υποχρέωση αποδοχής επιτόπιων επιθεωρήσεων και ελέγχων από όλα τα εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα και παροχής σε αυτά όλων των δικαιολογητικών στοιχείων που ζητούνται.
- 11 Την υποχρέωση λήψης μέτρων πληροφόρησης και δημοσιότητας.
- 12 Την αποδοχή για τη δημοσιοποίηση στοιχείων του δικαιούχου, της πράξης που εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καθώς και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται.
- 13 Τυχόν πρόσθετους ειδικούς όρους που θέτει η αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης.
- 14 Τις επιπτώσεις από τη μη τήρηση των όρων και των υποχρεώσεων του συμφώνου αποδοχής και ιδίως τη δυνατότητα ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης χωρίς να απαιτείται η συμφωνία του δικαιούχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Γ-Δ-Ε- (ΤΡΟΠ 2,3)

Σημείωση1: Με την τροποποίηση 2:

αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 28 (ΦΠΑ)

αντικαθίσταται η παράγραφος 3.1 του άρθρου 31 (ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ)

Σημείωση 2: με την Τροποποίηση 3 τροποποιούνται και κωδικοποιούνται τα κεφάλαια Δ και Ε

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ´

ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΟΡΙΣΜΟΥ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡ. 4 ΤΟΥ Ν. 3614/2007

Άρθρο 6

Απόφαση ορισμού Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης

Το περιεχόμενο της απόφασης ορισμού Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέρη:

- 1 Το προοίμιο της απόφασης στο οποίο παρατίθενται οι διατάξεις και τα στοιχεία των σχετικών εγγράφων που ο υπογράφων ή οι υπογράφοντες την απόφαση έχουν υπόψη τους για την έκδοσή της και ισχύουν κατά την εφαρμογή της. Στο μέρος αυτό σημειώνονται:
 - 1.1 Οι διατάξεις του Ν. 3614/07 και ειδικότερα τα άρθρα 4 και 3 αυτού.
 - 1.2 Η απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος,
 - 1.3 Η υπουργική απόφαση συστήματος διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2007-2013, του στόχου 1 και 2,
 - 1.4 Το εγκεκριμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2007-2013, του στόχου 1 και 2, όπως αυτό ισχύει
 - 1.5 Η κοινή υπουργική απόφαση τροποποίησης (αναδιάρθρωσης) της ειδικής υπηρεσίας ή άλλη κανονιστική πράξη με την οποία προσδιορίζεται η αρμοδιότητα έκδοσης απόφασης ένταξης σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.
 - 1.6 Η απόφαση ορισμού του αρμόδιου για την υπογραφή της απόφασης ένταξης οργάνου.
 - 1.7 Η εισήγηση της διαχειριστικής αρχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- 2 Το περιεχόμενο της απόφασης ορισμού ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης. Στο μέρος αυτό, σημειώνονται:
 - 2.1 Στο άρθρο 1 της απόφασης ορισμού ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης προσδιορίζεται ο ακριβής τίτλος του φορέα που αναλαμβάνει την άσκηση του συνόλου ή μέρους των αρμοδιοτήτων της διαχειριστικής αρχής επιχειρησιακού προγράμματος, και το αρμόδιο όργανο για την υπογραφή της απόφασης ένταξης.
 - 2.2 Στο άρθρο 2 της απόφασης ορισμού ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης προσδιορίζονται οι θεματικές προτεραιότητες για τις οποίες αναλαμβάνει την άσκηση αρμοδιοτήτων διαχείρισης και η συνολική δημόσια δαπάνη σε επίπεδο αξόνων προτεραιότητας.

- 2.3 Στο άρθρο 3 της απόφασης ορισμού ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης περιγράφονται οι αρμοδιότητες διαχείρισης του άρθρου 3 του ν.3614/07 οι οποίες εκχωρούνται, με την αντίστοιχη όπου απαιτείται ανάλυση.
- 2.4 Στο άρθρο 4 της απόφασης ορισμού ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης, περιγράφονται οι υποχρεώσεις του ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης έναντι της διαχειριστικής αρχής και ιδίως η τήρηση όλων των απαιτήσεων που απορρέουν από το εγκεκριμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων καθώς επίσης και η υποχρέωση διασφάλισης της απαιτούμενης διάκρισης καθηκόντων στο εσωτερικό του όταν ο ίδιος φορέας ασκεί και καθήκοντα δικαιούχου.
- 2.5 Στο άρθρο 5 της απόφασης ορισμού ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης, περιγράφονται οι υποχρεώσεις της διαχειριστικής αρχής του επιχειρησιακού προγράμματος και ιδίως η υποχρέωση ενημέρωσης του ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης για το εφαρμοζόμενο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και την υποστήριξη του ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης για την ορθή εφαρμογή του, η υποχρέωση της παρακολούθησης της εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων του ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης και η διασφάλιση ενημέρωσης της Αρχής Πιστοποίησης με όλα τα αναγκαία στοιχεία πριν από κάθε αίτημα πληρωμής.
- 2.6 Στο άρθρο 6 της απόφασης ορισμού ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης, προσδιορίζονται οι ειδικοί όροι που διέπουν την απόφαση ορισμού ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης και ιδίως οι όροι τροποποίησής της και η υποχρέωση ενημέρωσης της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και της Αρχής Πιστοποίησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' (ΤΡΟΠ 3)

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΑΠΟ ΠΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2007 – 2013, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡ. 26 ΤΟΥ Ν. 3614/2007

Άρθρο 7

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας νοούνται ως:

Παρατυπία: κάθε παράβαση διάταξης του Κοινοτικού δικαίου η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον καταλογισμό στον προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης.

Δημοσιονομική Διόρθωση: Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Κοινοτικής ή και Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2007-2013 η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης διαπιστώνεται.

Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό: Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.

Ανάκτηση: Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.

Διατάκτης: ο Υπουργός, ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή ο Περιφερειάρχης, ή άλλο εξουσιοδοτημένο αρμόδιο όργανο, το οποίο αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος πιστώσεων του προϋπολογισμού του φορέα του και προσδιορίζει τις απαιτήσεις κατά του Δημοσίου.

Άρθρο 8

Πεδίο εφαρμογής της απόφασης - Αρμόδια όργανα για την διενέργεια επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων

1. Οι διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης και η ανάκτηση των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την υλοποίηση έργων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007 – 2013, εφαρμόζονται:

(α) από την Αρχή Πιστοποίησης κατόπιν επιθεωρήσεων που διενεργούνται από την ίδια ή υπό την ευθύνη της, στους φορείς των άρθρων 3 και 4 του Ν. 3614/2007, στους δικαιούχους συγχρηματοδοτούμενων πράξεων και στις πράξεις τους, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 13, παράγραφος 2, σημείο (ιγ) του Ν. 3614/2007,

(β) από τις Διαχειριστικές Αρχές, τις Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές, τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, κατόπιν διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης που διενεργούν σε πράξεις των οποίων έχουν αναλάβει τη διαχείριση, οι οποίες καλύπτουν τις διοικητικές, οικονομικές, τεχνικές και φυσικές πτυχές των πράξεων αυτών, στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007 –2013, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του Ν. 3614/2007.

2. Οι διοικητικές ή επιτόπιες επαληθεύσεις που διενεργούν τα ανωτέρω όργανα αφορούν και τη διαπίστωση της τήρησης των δεσμεύσεων, που προβλέπονται στην

απόφαση χρηματοδότησης/ένταξης πράξης ή στη σύμβαση που υπογράφει ο δικαιούχος με την αρμόδια αρχή, μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης της πράξης και σε χρονικό ορίζοντα που προβλέπεται στην απόφαση ή στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

3. Για ειδικές περιπτώσεις (εξειδικευμένα έργα ή πολύπλοκα) μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπειρογνώμονες που υποβάλλουν γνώμοδότηση. Η γνώμοδότηση αυτή επισυνάπτεται στην έκθεση επιθεώρησης ή επιτόπιας επαλήθευσης.

Άρθρο 9

Διορθώσεις στις δηλώσεις δαπανών μετά από διοικητική επαλήθευση

1. Στην περίπτωση που, κατά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης της δήλωσης δαπανών που υποβάλλεται από τους δικαιούχους κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του Ν. 3614/2007 και η οποία αφορά δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, διαπιστώνεται παρατυπία για οποιαδήποτε αιτία, τα ποσά αυτά αφαιρούνται από τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά του Επιχειρησιακού προγράμματος που καταχωρούνται στο ΟΠΣ από την αρχή που ασκεί τα αντίστοιχα καθήκοντα διαχείρισης. Για το ύψος και την αιτιολογία της περικοπής ενημερώνεται εγγράφως ο δικαιούχος, με την έκθεση διοικητικής επαλήθευσης και καλείται να διατυπώσει εγγράφως και εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίηση του εγγράφου τυχόν αντιρρήσεις του, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11.

2. Στην περίπτωση που προτείνεται η ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, η έκθεση εγκρίνεται από τον αρμόδιο Γενικό ή Ειδικό Γραμματέα που εποπτεύει το φορέα διαχείρισης.

3. Στην περίπτωση που η διοικητική επαλήθευση διενεργείται προκειμένου να καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά στους δικαιούχους, η έκθεση εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

Άρθρο 10

Δημοσιονομική διόρθωση μετά από επιτόπια επαλήθευση/επιθεώρηση

1. Μετά την ολοκλήρωση της επιτόπιας επαλήθευσης/ επιθεώρησης και της λήψης τυχόν συμπληρωματικών στοιχείων συντάσσεται από τα αρμόδια όργανα του άρθρου 8 της παρούσας, εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών, σχετική έκθεση επαλήθευσης/επιθεώρησης.

Η έκθεση επαλήθευσης/επιθεώρησης, περιλαμβάνει συμπεράσματα και τυχόν συστάσεις που θα βασίζονται σε σαφή και τεκμηριωμένη ανάλυση των εντοπισθέντων προβλημάτων και των συνεπειών τους και καταχωρείται στο ΟΠΣ εντός τριών ημερών από την έγκρισή της.

2. Στην περίπτωση που, κατά την επαλήθευση/επιθεώρηση διαπιστώνεται παρατυπία και αφορά δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, αυτή αναφέρεται στην έκθεση με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και κατά περίπτωση η ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

3. Στην περίπτωση που προτείνεται η ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, η έκθεση εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο που εποπτεύει το φορέα διαχείρισης, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις

4. Στην περίπτωση που η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται προκειμένου να καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά στους δικαιούχους, η έκθεση εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο σύμφωνα με τις οικείες κατά περίπτωση διατάξεις

5. Τα συμπεράσματα και οι συστάσεις της επαλήθευσης/επιθεώρησης κοινοποιούνται εγγράφως στον κάθε ελεγχόμενο φορέα από την υπηρεσία που διενήργησε την επαλήθευση/επιθεώρηση, εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη σύνταξή της.

Στην περίπτωση που προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση ή/ και ανάκτηση η έκθεση κοινοποιείται εγγράφως στον κάθε ελεγχόμενο φορέα μέσω συστημένης επιστολής ή με απόδειξη παραλαβής

Άρθρο 11

Διαδικασία αντιρρήσεων και οριστικοποίηση πορίσματος επαλήθευσης/επιθεώρησης

1. Ο ελεγχθείς φορέας μπορεί, εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίησή σε αυτόν της έκθεσης επιθεώρησης/επιτόπιας επαλήθευσης ή της έκθεσης διοικητικής επαλήθευσης, να υποβάλει στην αρμόδια αρχή εγγράφως τις αντιρρήσεις του ή στην περίπτωση που προτείνεται ανάκτηση να καταβάλει το ποσό το οποίο περιλαμβάνεται στην έκθεση, σε οποιαδήποτε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) ή σε άλλο ειδικό λογαριασμό που αναφέρεται στην έκθεση.

2. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την αρμόδια αρχή που διενήργησε την επαλήθευση ή την επιθεώρηση, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους, η οποία και εκδίδει σχετική απόφαση επί των αντιρρήσεων.

Σε κάθε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, διενεργείται συμπληρωματική επαλήθευση/επιθεώρηση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση/επιθεώρηση.

Η σχετική απόφαση επί των αντιρρήσεων στην περίπτωση αυτή ολοκληρώνεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία της διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης και τη λήψη τυχόν συμπληρωματικών στοιχείων.

3. Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής τους το πόρισμα της έκθεσης επαλήθευσης/ επιθεώρησης οριστικοποιείται είτε με την έκδοση απόφασης με την οποία οριστικοποιείται η δημοσιονομική διόρθωση κατά το μέρος που κριθούν αβάσιμες οι αντιρρήσεις είτε καταχωρούνται οι σχετικές δαπάνες στην περίπτωση της διοικητικής επαλήθευσης σε επόμενη δήλωση δαπανών.

4. Σε περίπτωση που το οριστικοποιημένο πόρισμα επαλήθευσης/επιθεώρησης και η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης περιλαμβάνουν πρόταση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης αποτελεί και εισήγηση έκδοσης απόφασης ανάκτησης προς το διατάκτη της δαπάνης αρμόδιο Υπουργό ή Περιφερειάρχη.

Το πόρισμα της έκθεσης επαλήθευσης/ επιθεώρησης, μετά την εξέταση των αντιρρήσεων, κοινοποιείται εγγράφως στον κάθε ελεγχόμενο φορέα μέσω συστημένης επιστολής ή με απόδειξη παραλαβής.

Στην περίπτωση που στο οριστικοποιημένο πόρισμα της έκθεσης επαλήθευσης/επιθεώρησης προτείνεται ανάκτηση ο ελεγχθείς φορέας μπορεί να καταβάλει το ποσό, εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από

την κοινοποίησή σε αυτόν της έκθεσης, σε οποιαδήποτε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) ή σε άλλο ειδικό λογαριασμό που αναφέρεται στην έκθεση.

Άρθρο 12

Όργανα έκδοσης απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης

Αρμόδια όργανα για την έκδοση της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης είναι:

(α) Ο αρμόδιος Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία ή τον Ενδιάμεσο Φορέα που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΕΣΠΑ 2007 - 2013 ευθύνης Υπουργείου, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται μετά την διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης της παρ. 1 του άρθρου 9, ή μετά τη διενέργεια επιτόπιας επαλήθευσης του άρθρου 10 της Ειδικής Υπηρεσίας ή του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης.

Στην περίπτωση που ο Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αρμόδιο όργανο για την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης είναι ο Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας που εποπτεύει την οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, η οποία έχει εκχωρήσει τις αρμοδιότητες διαχείρισης.

(β) Ο οικείος Περιφερειάρχης που εποπτεύει την Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται μετά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης της παρ. 1 του άρθρου 9, ή μετά τη διενέργεια επιτόπιας επαλήθευσης του άρθρου 10 της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής.

(γ) Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων -ΕΣΠΑ, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται μετά τη διενέργεια επιθεώρησης από την Αρχή Πιστοποίησης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 13 του Ν. 3614/ 2007.

Άρθρο 13

Απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης και το περιεχόμενό της

1. Στην απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης αναφέρονται τα στοιχεία ταυτότητας του έργου του δικαιούχου και της παρατυπίας.

(α) Ο φορέας ή οι φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή δημόσιες υπηρεσίες) στους οποίους επιβάλλονται δημοσιονομικές διορθώσεις,

(β) Το ύψος των δημόσιων δαπανών που αυτή αφορά,

(γ) Η αναλυτική αιτιολογία της δημοσιονομικής διόρθωσης, με ειδική αναφορά στις διατάξεις που παραβιάστηκαν καθώς και τον τρόπο παραβίασής τους,

(δ) Η αιτιολογημένη πρόταση για τη συνέχιση ή τη διακοπή της χρηματοδότησης, καθώς και το ύψος αυτής,

2. Στην περίπτωση που προβλέπεται ανάκτηση στην απόφαση παρατίθεται πέραν των ανωτέρω, εισήγηση προς τον διατάκτη για την έκδοση απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών και αναφέρονται:

(α) Ο φορέας ή οι φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ΝΠΙΔ, ΝΠΔΔ)) από τους οποίους αναζητούνται τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά, καθώς και τα τυχόν συνυπόχρεα αυτών πρόσωπα.

(β) Το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσόν, το οποίο περιλαμβάνει και τόκους σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 15 της παρούσας,

(γ) Η αιτία της επιστροφής του ποσού.

3. Στην περίπτωση που τα όργανα του άρθρου 12 είναι και διατάκτες της δαπάνης η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης ταυτίζεται με την απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.

Άρθρο 14

Καθορισμός του ύψους της δημοσιονομικής διόρθωσης

1. Αναλογικές δημοσιονομικές διορθώσεις

Το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, το οποίο επιβάλλεται από τα αρμόδια όργανα, υπολογίζεται, με βάση τις μεμονωμένες παράτυπες δαπάνες που ο δικαιούχος δήλωσε στην αρμόδια αρχή διαχείρισης και ισούται προς το ποσό της προκληθείσας ζημίας ή με βάση την αρχή της αναλογικότητας στις περιπτώσεις μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων από τους δικαιούχους.

2 Κατ' αποκοπή διορθώσεις

Όταν δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί επακριβώς το ποσό της προκληθείσας ζημίας και η εξ ολοκλήρου ακύρωση της παράτυπης δαπάνης θα ήταν δυσανάλογη, τα αρμόδια όργανα τα οποία έχουν αναλάβει αρμοδιότητες διαχείρισης επιχειρησιακού προγράμματος ή η Αρχή Πιστοποίησης, επιβάλλουν δημοσιονομικές διορθώσεις κατ' αποκοπή, υπολογίζοντας τη βαρύτητα της παράβασης που οδήγησε στη διαπιστωθείσα παρατυπία.

Το ποσοστό της κατ' αποκοπή δημοσιονομικής διόρθωσης που εφαρμόζεται στον επηρεαζόμενο από τη μεμονωμένη ή συστημική παρατυπία πληθυσμό καθορίζεται με βάση τη βαρύτητα της παράβασης, λαμβανομένων υπόψη και των σχετικών κατευθυντηρίων γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που περιλαμβάνονται στο έγγραφο COCOF 07/0037/03/29.11.2007 και C(2011) 7321/19.10.2011.

3. Κατά παρεκβολή διορθώσεις

Στις περιπτώσεις που υφίστανται αποδείξεις ότι μεμονωμένες ποσοτικοποιησίμες παρατυπίες του ίδιου είδους έχουν παρατηρηθεί σε σημαντικό πλήθος ομοιογενών πράξεων ή σε πράξεις που παρουσιάζουν ανάλογα χαρακτηριστικά αλλά δεν είναι ικανοποιητικό από άποψη σχέσης δαπάνης - αποτελέσματος να προσδιοριστεί με ακρίβεια η παράτυπη δαπάνη για κάθε μεμονωμένη πράξη, η δημοσιονομική διόρθωση είναι δυνατή σε βάση παρεκβολής.

Στην περίπτωση αυτή, τα αποτελέσματα εξέτασης του αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων παρεκβάλλονται σε όλες τις πράξεις που συγκροτούν το εντοπισθέν σύνολο.

4. Στις περιπτώσεις πράξεων ενισχύσεων οι δημοσιονομικές διορθώσεις και οι ανακτήσεις εφαρμόζονται στη δημόσια συνεισφορά που αντιστοιχεί στις δαπάνες που περιλαμβάνονται στη δήλωση δαπανών και η οποία έχει καταβληθεί στους δικαιούχους από το φορέα που χορηγεί την ενίσχυση.

5. Εφ' όσον οι εντοπισθείσες παρατυπίες επηρεάζουν και μελλοντικές πληρωμές οι οποίες δεν έχουν δηλωθεί ή/και πραγματοποιηθεί και εμπίπτουν στην παράγραφο 1 διακόπτεται η περαιτέρω συγχρηματοδότηση, του επηρεαζόμενου μέρους, με σχετική αναφορά στην απόφαση του άρθρου 13.

Στην περίπτωση που οι παρατυπίες εμπίπτουν στην παράγραφο 2 δύναται να συνεχιστεί η συγχρηματοδότηση και η κατ' αποκοπή διόρθωση εφαρμόζεται σε όλες τις πληρωμές κατά την καταχώρισή τους στο ΟΠΣ με ευθύνη της αρμόδιας αρχής που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης.

Άρθρο 15

Ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών

1. Η έκδοση της απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού εκδίδεται από το διατάκτη μετά από την εισήγηση του άρθρου 13, παρ. 2 σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και κοινοποιείται στην Αρχή Πιστοποίησης, στην Αρχή Ελέγχου και στο Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης.

2. Στις περιπτώσεις πράξεων ενισχύσεων το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό, επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ.

Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής.

Στις λοιπές περιπτώσεις, πλην κρατικών ενισχύσεων, το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό, επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας μετά την εκπνοή της προθεσμίας, που προβλέπεται στην παράγραφο 5, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.)

3. Η απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού που εκδίδει ο διατάκτης αποτελεί νόμιμο τίτλο βεβαίωσης του χρέους και είναι αμέσως εκτελεστή.

4. Η απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού υπόκειται στα ένδικα μέσα που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

5. Μετά από την έγγραφη κοινοποίηση στον κάθε ελεγχόμενο φορέα μέσω συστημένης επιστολής ή με απόδειξη παραλαβής της απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού, ο υπόχρεος οφείλει να καταβάλει, εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών, το ποσό το οποίο έχει καταλογισθεί, σε οποιαδήποτε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), προσκομίζοντας την απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού καθώς και το σημείωμα κατάθεσης που τη συνοδεύει.

Η Δ.Ο.Υ., στην οποία καταβάλλονται, γνωστοποιεί αμέσως την είσπραξη του οφειλόμενου ποσού στην υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού, καθώς και την Αρχή Πιστοποίησης. Την υπηρεσία ενημερώνει και ο υπόχρεος με την προσκόμιση σε αυτήν των στοιχείων τεκμηρίωσης του καταβληθέντος ποσού.

6. Σε περίπτωση μη επιστροφής του χρηματικού ποσού εντός της ανωτέρω προθεσμίας, η διαδικασία βεβαίωσης του χρέους ολοκληρώνεται με τη σύνταξη του χρηματικού καταλόγου από την υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού και με την αποστολή του στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) του υπόχρεου.

7. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης πληρωμής, το προς ανάκτηση ποσό επιβαρύνεται με τις προσαυξήσεις καταβολής που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

8. Η αρμόδια Δ.Ο.Υ., μετά την είσπραξη των ποσών που ανακτώνται, ενημερώνει εγγράφως σχετικά την υπηρεσία που συνέταξε το χρηματικό κατάλογο, καθώς και την Αρχή Πιστοποίησης.

9. Τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά, βεβαιώνονται και εισπράττονται ως έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού και εισάγονται στην κατηγορία των ειδικών εσόδων με Κ.Α.Ε. 3941 "Έσοδα από καταλογισμούς σε φορείς που υλοποιούν προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου", 3943 "Έσοδα από καταλογισμούς σε φορείς που υλοποιούν προγράμματα του

Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής" κατά περίπτωση ανάλογα με την προέλευση της κοινοτικής συμμετοχής που αναζητείται.

Με τη λήξη κάθε εξαμήνου και με ευθύνη της Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Σχέσεων με την Ε.Ε. του Γ.Λ.Κ. τα συνολικά ποσά των εσόδων των ανωτέρω Κ.Α.Ε μεταφέρονται και εγγράφονται σε ειδικό λογαριασμό εσόδων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Άρθρο 16

Διαδικασία Δημοσιονομικών Διορθώσεων μετά από ελέγχους ελεγκτικών οργάνων της Ε.Ε. ή της Αρχής Ελέγχου ή άλλων εθνικών ελεγκτικών αρχών

1. Στις περιπτώσεις, που διαπιστώνονται παρατυπίες με βάση τα οριστικά πορίσματα από ελέγχους ελεγκτικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή με βάση τα οριστικά πορίσματα της Αρχής Ελέγχου, με την επιφύλαξη δικαστικών εκκρεμοτήτων, η δημοσιονομική διόρθωση καταχωρίζεται στο ΟΠΣ με ευθύνη της αρμόδιας αρχής που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης για την αντίστοιχη πράξη.

Για το σκοπό αυτό η αρμόδια αρχή συντάσσει Δελτίο Καταχώρισης Διορθώσεων (ΔΚΔ) το οποίο και καταχωρεί στο ΟΠΣ αφαιρώντας τις παράτυπες πληρωμές. Ειδικότερα, οι κατ' αποκοπή διορθώσεις που αφορούν περισσότερες από μία πράξεις εφαρμόζονται με ευθύνη της Αρχής Πιστοποίησης η οποία και ενημερώνει τις αρχές που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης.

2. Στις περιπτώσεις, που διαπιστώνονται παρατυπίες με βάση τα οριστικά πορίσματα από ελέγχους που διενεργεί το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) τα πορίσματα κοινοποιούνται από το ΣΔΟΕ στην Αρχή Πιστοποίησης μαζί με όλα τα απαραίτητα δεδομένα προκειμένου αυτή να διερευνήσει τυχόν συσχέτιση των εντοπισθέντων παρατυπιών με δαπάνες που έχουν πιστοποιηθεί στην ΕΕ στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.

Στα δεδομένα που συνοδεύουν το πόρισμα του ελέγχου περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα στοιχεία ταυτότητας του ελεγχθέντος έργου, η περιγραφή της φύσης της παράβασης καθώς και τα στοιχεία προσδιορισμού της δαπάνης σε επίπεδο παραστατικού (αριθμοί τιμολογίων, ημερομηνίες έκδοσης κλπ).

Στην περίπτωση που οι εντοπισθείσες παρατυπίες συνδέονται με δαπάνες που έχουν πιστοποιηθεί στην ΕΕ εκδίδεται απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης με ευθύνη της Αρχής Πιστοποίησης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12 (γ) της παρούσας.

Στην περίπτωση που προβλέπεται και ανάκτηση της δαπάνης, αυτή διενεργείται από το διατάκτη μετά από εισήγηση του φορέα διαχείρισης που χορήγησε την ενίσχυση.

Άρθρο 17

Επιπτώσεις Δημοσιονομικών Διορθώσεων

1. Τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων κατά φορέα χρηματοδότησης (Υπουργείου ή Περιφερειών) σε ετήσια βάση, εξαιρουμένων των ποσών για τα οποία εκδίδεται απόφαση ανάκτησης ή των ποσών που βαρύνουν τους ίδιους πόρους των δικαιούχων στις περιπτώσεις ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ, μειώνουν το συνολικό όριο πληρωμών από εθνικούς πόρους, του φορέα χρηματοδότησης, του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του επομένου έτους.

Για τον υπολογισμό του παραπάνω ποσού λαμβάνονται υπόψη οι αποφάσεις δημοσιονομικών διορθώσεων που έχουν εκδοθεί μεταξύ της 1 Ιουλίου του έτους ν

και 30ης Ιουνίου του έτους ν+1 για τον προϋπολογισμό του έτους ν+2 Τα σχετικά ποσά καταγράφονται στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού του Κράτους.

2. Τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων, που αφορούν σε έργα κρατικών ενισχύσεων αναζητούνται από τους αρμόδιους διατάκτες ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα από τους δικαιούχους της ενίσχυσης.

Άρθρο 18

Μεταβατικές διατάξεις

Οι διατάξεις της υπ' αριθμ. 907/052/03 (ΦΕΚ Β 878/ 2-7-2003): Εθνικό σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων για την ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (Κ.Π.Σ.), του Ταμείου Συνοχής και των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών για την προγραμματική περίοδο 2000 - 2006, εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την ισχύ της παρούσης για τα έργα που υλοποιούνται στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2000-2006.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' (ΤΡΟΠ 3)

ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2007-2013, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Άρθρο 2 ΤΟΥ Ν. 3614/2007

Άρθρο 19

Πεδίο Εφαρμογής

Η παρούσα αφορά σε δαπάνες που χρηματοδοτούνται, στο πλαίσιο υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς, από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής, εφεξής Ταμεία, στο πλαίσιο των στόχων «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση».

Άρθρο 20

Γενικά περί επιλεξιμότητας

1. Όλες οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί για την υλοποίηση των πράξεων που έχουν αποφασιστεί από τη διαχειριστική αρχή του οικείου Επιχειρησιακού Προγράμματος ή υπό την ευθύνη της, σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζονται εκ των προτέρων από την Επιτροπή Παρακολούθησης είναι επιλέξιμες για συνεισφορά των Ταμείων με την επιφύλαξη των όρων που διευκρινίζονται στα άρθρα του παρόντος κεφαλαίου Ε.

2. Δαπάνες, που αφορούν σε νέες κατηγορίες (θεματικές προτεραιότητες) οι οποίες προστίθενται κατά τη στιγμή της αναθεώρησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, είναι επιλέξιμες από τη στιγμή της υποβολής στην Επιτροπή, της αίτησης για αναθεώρηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

3. Μία πράξη διατηρεί το δικαίωμα για συγχρηματοδότηση από τα Ταμεία μόνον εάν εντός πέντε ετών από την ολοκλήρωσή της και την παράδοσή της σε λειτουργία δεν υποστεί σημαντική τροποποίηση η οποία:

(α) προκαλείται από αλλαγή στη φύση της κυριότητας στοιχείου υποδομής ή από την παύση παραγωγικής δραστηριότητας και

(β) επηρεάζει τη φύση της ή τους όρους υλοποίησής της ή παρέχει αδικαιολόγητο πλεονέκτημα σε επιχείρηση ή δημόσιο φορέα

Για πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, η παραπάνω παράγραφος ισχύει μόνο για πράξεις κρατικών ενισχύσεων.

Για τις περιπτώσεις πράξεων κρατικών ενισχύσεων σε ΜΜΕ το ανωτέρω χρονικό όριο μπορεί να μειωθεί σε τρία έτη από την ολοκλήρωση της πράξης σύμφωνα με τους όρους του εφαρμοζόμενου καθεστώτος ενίσχυσης.

Άρθρο 21

Υλοποίηση μιας πράξης και διάρκεια εκτέλεσης

1. Οι δαπάνες για την υλοποίηση μιας πράξης δύνανται να καλύπτουν όλα τα στάδια εκτέλεσής της, από τον εκ των προτέρων προγραμματισμό έως την ολοκλήρωση της πράξης και τα σχετικά μέτρα δημοσιότητας, τα οποία προβλέπονται στα άρθρα 8 και 9 του Καν (ΕΚ) 1828/2006.

2. Οι επιλέξιμες δαπάνες μιας πράξης δύνανται να περιοριστούν με απόφαση της διαχειριστικής αρχής σε ένα ή περισσότερα στάδια της υλοποίησής της.

3. Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στο σύμφωνο των όρων αποδοχής της απόφασης ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την αρμόδια διαχειριστική αρχή συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την αρμόδια διαχειριστική αρχή. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και μετακύληση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

4. Η διάρκεια υλοποίησης μιας συγχρηματοδοτούμενης πράξης αφορά την απαραίτητη χρονική περίοδο για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης μέχρι τη στιγμή που θα έχουν εκπληρωθεί οι ειδικότεροι στόχοι, όροι και υποχρεώσεις που τίθενται στην απόφαση ένταξής της.

5. Η διάρκεια υλοποίησης των πράξεων ορίζεται στην απόφαση ένταξης και μπορεί να τροποποιείται με αιτιολογημένη απόφαση του οργάνου που την εξέδωσε μετά από πρωτοβουλία του ή πριν τη λήξη της μετά από αίτημα του δικαιούχου.

Άρθρο 22

Πραγματοποιηθείσες δαπάνες

1. Ως πραγματικές νοούνται οι δαπάνες που αντιστοιχούν σε πληρωμές που έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων και δικαιολογούνται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εκτός αν οι ειδικοί κανονισμοί για κάθε Ταμείο προβλέπουν άλλως.

2. Στις περιπτώσεις πράξεων κρατικών ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 87 της Συνθήκης, ως πραγματικές νοούνται οι δαπάνες που έχουν πράγματι καταβληθεί από τους δικαιούχους της ενίσχυσης, σύμφωνα με τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων ενισχύσεων, δικαιολογούνται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας και έχει καταβληθεί στους δικαιούχους η δημόσια συνεισφορά από τον φορέα που χορηγεί την ενίσχυση.

3. Ως «λογιστικό έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας» νοείται κάθε έγγραφο το οποίο υποβάλλει ο δικαιούχος και το οποίο αιτιολογεί ότι η λογιστική εγγραφή αποτελεί πιστή και ανόθευτη εικόνα των εργασιών που εκτελέστηκαν, σύμφωνα με αποδεκτές λογιστικές πρακτικές.

4. Στις περιπτώσεις πράξεων που κατά την εκτέλεσή τους συμμετέχουν επί μέρους φορείς υπό την συνολική ευθύνη του δικαιούχου, είναι επιλέξιμες οι πραγματικές δαπάνες που καταβάλλονται στην πράξη από τους συμμετέχοντες φορείς και τον ορισθέντα δικαιούχο, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

(α) υπάρχουν έγγραφα τεκμήρια της συμφωνίας των άλλων φορέων σχετικά με τη συνεισφορά τους στην εκτέλεση της συγχρηματοδοτούμενης πράξης

(β) ο δικαιούχος διατηρεί τη συνολική οικονομική ευθύνη για το έργο

(γ) οι δαπάνες που καταβάλλονται από τους άλλους φορείς συνοδεύονται από εξοφλημένα τιμολόγια, ή, όταν αυτό δεν είναι εφικτό, από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας

(δ) οι δαπάνες που καταβάλλονται από τους άλλους φορείς αναφέρονται επίσημα στο δικαιούχο ή/και έργο. Ο ορισθείς δικαιούχος έχει την ευθύνη να επαληθεύσει το υπαρκτό και την επιλεξιμότητα των αναφερόμενων

δαπανών καθώς και την ολοκλήρωση των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών, πριν τις δηλώσει στη διαχειριστική αρχή ή στην αρχή πιστοποίησης ή στον ενδιάμεσο φορέα.

(ε) η διαδρομή ελέγχου καλύπτει έως και το επίπεδο των συμμετεχόντων φορέων.

Άρθρο 23

Προκαταβολές

1. **Δημόσιες Συμβάσεις:** Οι συμβατικές προκαταβολές που αφορούν την εκτέλεση έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών, είναι επιλέξιμες εφόσον προβλέπονται στις σχετικές προκηρύξεις και συμβάσεις ή είναι σύμφωνες με την ισχύουσα νομοθεσία και καταβάλλονται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται κάθε φορά.

Σε κάθε περίπτωση και μέχρι την ολοκλήρωση της πράξης, οι προκαταβολές θα πρέπει να καλυφθούν από τις δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους και να αφορούν εργασίες οι οποίες πιστοποιούνται από τους δικαιούχους και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

2. **Κρατικές Ενισχύσεις:** Οι προκαταβολές που έχουν καταβληθεί στους δικαιούχους πράξεων κρατικών ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 87 της Συνθήκης, από το φορέα που χορηγεί την ενίσχυση, είναι επιλέξιμες υπό τους ακόλουθους σωρευτικούς όρους:

(α) υπόκεινται στην υποχρέωση ισόποσης τραπεζικής εγγύησης ή δημόσιου χρηματοδοτικού μέσου με ισοδύναμο αποτέλεσμα.

(β) καλύπτονται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους στο πλαίσιο εφαρμογής της πράξης και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, το αργότερο τρία έτη μετά το έτος καταβολής της προκαταβολής και σε κάθε περίπτωση μέχρι την 31.12.2015.

Μετά την παραπάνω καταληκτική ημερομηνία δεν είναι επιλέξιμη η προκαταβολή κατά το μέρος που δεν έχει καλυφθεί από πραγματικές πληρωμές του δικαιούχου.

Άρθρο 24

Περίοδος επιλεξιμότητας

1. Οι δαπάνες, είναι επιλέξιμες για συνεισφορά των Ταμείων εάν έχουν όντως καταβληθεί μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2007 και της 31ης Δεκεμβρίου 2015. Οι προθεσμίες μπορεί να περιορίζονται σύμφωνα με την πρόσκληση υποβολής προτάσεων ή την απόφαση ένταξης
2. Οι δαπάνες στις οποίες υπεβλήθη δικαιούχος για την υλοποίηση πράξης η οποία ολοκληρώθηκε πριν από την 01.01.2007 ή πριν τη μεταγενέστερη έναρξη της επιλεξιμότητας σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 20 της παρούσας, δεν είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση.
3. Για τις κατηγορίες πράξεων/ενεργειών που η χρηματοδότησή τους χορηγείται για συγκεκριμένη χρονική περίοδο είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση οι δαπάνες που πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - (α) αφορούν έργο, προϊόν ή υπηρεσία το οποίο παρασχέθηκε εντός της συγκεκριμένης χρονικής περιόδου,
 - (β) έχουν καταβληθεί εντός της περιόδου της παραγράφου 1, με εξαίρεση τις περιπτώσεις για τις οποίες η επιλέξιμη περίοδος ορίζεται διαφορετικά στους όρους της σχετικής πρόσκλησης της διαχειριστικής αρχής για την υποβολή των προτάσεων.
4. Για τις πράξεις κρατικών ενισχύσεων, για τις οποίες οι αποφάσεις έγκρισης χορήγησης της ενίσχυσης εκδόθηκαν μετά την 01.01.2007, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που πραγματοποιούν οι δικαιούχοι μετά την υποβολή αίτησης του δικαιούχου εκτός εάν ορίζεται μεταγενέστερη ημερομηνία στο εκάστοτε καθεστώς ενίσχυσης.
5. Για τις πράξεις κρατικών ενισχύσεων για τις οποίες οι αποφάσεις έγκρισης χορήγησης της ενίσχυσης εκδόθηκαν πριν την 01.01.2007 είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την 01.01.2007 εκτός εάν ορίζεται μεταγενέστερη ημερομηνία στις αποφάσεις που ορίζουν τους όρους ενίσχυσης.

Άρθρο 25

Τόπος εκτέλεσης της Πράξης

1. Κατά γενικό κανόνα οι πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία εκτελούνται στην περιοχή που αφορά το οικείο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.
2. Οι δαπάνες των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ και αφορούν οριζόντιες δράσεις, οι οποίες έχουν άμεση επίπτωση σε όλες ή κάποιες περιφέρειες της χώρας είναι επιλέξιμες εφ' όσον επιμερίζονται με βάση κατανομή που ήδη περιγράφεται στο εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ή ελλείψει σχετικής πρόβλεψης στο ΕΠ, με βάση τεκμηριωμένη κατανομή.

Άρθρο 26 Επιλεξιμότητα παγίων στοιχείων

A. Οι δαπάνες κτήσης ή κατασκευής παγίων (αγορά γηπέδων, κατασκευή έργων υποδομής, κτιρίων, επίπλωσης, εξοπλισμού, μηχανημάτων, οχημάτων,) απαραίτητων για την ικανοποίηση του στόχου της πράξης είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, υπό τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις.

Ειδικότερα:

1. Εδαφικές Εκτάσεις: Οι δαπάνες για την απόκτηση των απαραίτητων για την πράξη εδαφικών εκτάσεων είναι επιλέξιμες υπό τους εφ' όσον πληρούνται αθροιστικά οι ακόλουθοι όροι:

(α) Η τιμή αγοράς της εδαφικής έκτασης προσδιορίζεται από ανεξάρτητο ορκωτό εκτιμητή ή από επίσημο φορέα που να βεβαιώνουν ότι η τιμή αγοράς δεν υπερβαίνει την εμπορική αξία της εδαφικής έκτασης και την αντικειμενική αξία για τις περιπτώσεις όπου εφαρμόζεται το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού.

(β) Η έκταση δεν ανήκει στο δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

(γ) το επιλέξιμο ποσό δεν αντιπροσωπεύει ποσό μεγαλύτερο από το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και αφορούν στη διατήρηση του περιβάλλοντος η διαχειριστική αρχή μπορεί να επιτρέψει υψηλότερο ποσοστό.

Σε περίπτωση απαλλοτριώσεων, εφαρμόζονται οι όροι που αναφέρονται στις ανωτέρω παραγράφους (α), (β) και (γ).

2. Ακίνητα: Το κόστος για την αγορά κτιριακών εγκαταστάσεων, και εκτάσεων στις οποίες βρίσκονται τα εν λόγω κτίρια, δύναται να είναι επιλέξιμο μόνο στην περίπτωση που πρόκειται για ήδη υπάρχοντα κτίρια,

προσαρμοσμένα στις ειδικές λειτουργικές ανάγκες ενός έργου και πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι:

(α) Η τιμή αγοράς του ακινήτου προσδιορίζεται από ανεξάρτητο ορκωτό εκτιμητή ή από επίσημο φορέα που να βεβαιώνει ότι η τιμή αγοράς δεν υπερβαίνει την εμπορική αξία του ακινήτου και την αντικειμενική αξία για τις περιπτώσεις όπου εφαρμόζεται το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού.

(β) Το ακίνητο δεν θα πρέπει να έχει αποτελέσει τα προηγούμενα 10 (δέκα) έτη αντικείμενο εθνικής ή κοινοτικής επιχορήγησης

(γ) Το ακίνητο οφείλει να χρησιμοποιείται για το σκοπό και την περίοδο που έχουν αποφασιστεί από την Διαχειριστική Αρχή.

(δ) Η χρήση του ακινήτου είναι σύμφωνη με τους στόχους του ΕΤΠΑ ή του Ταμείου Συνοχής από το οποίο και συγχρηματοδοτείται

(ε) Το ακίνητο δε χρησιμοποιείται για κατοικία.

(στ) Η αγορά ακινήτου από φορέα ο οποίος δεν εμπίπτει στο δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη, με εξαίρεση τις περιπτώσεις κρατικών ενισχύσεων.

(ζ) Το ακίνητο δεν ανήκει στο δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Οι ειδικές επιβαρύνσεις που αφορούν στην απαλλοτρίωση και στην αγορά κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως είναι η εκτίμηση του εμπειρογνώμονα, η νομική βοήθεια και η προσωρινή μίσθωση της έκτασης, είναι επιλέξιμες.

3. Εξοπλισμός: Η δαπάνη αγοράς εξοπλισμού για την ίδρυση ή εκσυγχρονισμό εγκατάστασης είναι επιλέξιμη.

3.1 Η δαπάνη συντήρησης/επισκευής εξοπλισμού είναι μη επιλέξιμη εκτός εάν πρόκειται για δαπάνη συνήθους συντήρησης με στόχο την εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του και δικαιολογείται από το χρόνο χρήσης του εξοπλισμού στο συγχρηματοδοτούμενο έργο.

3.2 Η δαπάνη αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού δεν είναι επιλέξιμη.

4. Μεταφορικά μέσα: Η δαπάνη προμήθειας μεταφορικών μέσων είναι επιλέξιμη για συγχρηματοδότηση όταν συνδέεται άμεσα με την πράξη και αναφέρεται συγκεκριμένα στην απόφαση ένταξης.

5. Ανταλλακτικά ως πάγιος εξοπλισμός: Οι δαπάνες προμήθειας ανταλλακτικών είναι επιλέξιμες εφόσον, αυτά είναι παρελκόμενα των κύριων εξαρτημάτων του εξοπλισμού που προμηθεύεται, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα τους για την ομαλή λειτουργία τους σύμφωνα με τους όρους προμήθειας του εξοπλισμού που προσφέρει ο προμηθευτής και δεν υπερβαίνουν, σε ποσοστό, το 10% της δαπάνης απόκτησης του υπό προμήθεια εξοπλισμού.

6. Ιδιοπαραγωγές και Αυτοπαραδόσεις:

Στις περιπτώσεις που κατά την εκτέλεση μιας πράξης κρατικών ενισχύσεων προβλέπεται ιδιοπαραγωγή παγίων, οι σχετικές δαπάνες που πραγματοποιεί ο δικαιούχος είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Ως επιλέξιμες δαπάνες ορίζονται οι πραγματικές δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται ο δικαιούχος.

Σε περίπτωση που η λογιστική απεικόνιση των δαπανών είναι χαμηλότερου ύψους των πραγματικών δαπανών, ως επιλέξιμες δαπάνες ορίζονται οι δαπάνες που προσδιορίζονται με βάση τη λογιστική τους απεικόνιση.

7. Αγορά άυλων παγίων στοιχείων: Η αγορά και η χρήση άυλων παγίων στοιχείων, όπως διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας είναι επιλέξιμη εφόσον είναι απαραίτητη για την εκτέλεση της πράξης.

B. Οι δαπάνες απόκτησης παγίων στοιχείων δεν είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ.

Άρθρο 27

Αποσβέσεις παγίων

1. Οι δαπάνες για την απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων επίπλωσης, εξοπλισμού, οχημάτων, υποδομής, ακινήτων και γηπέδων τα οποία διατίθενται αποκλειστικά για τη διάρκεια μιας πράξης είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι:

(α) εθνικές ή κοινοτικές επιχορηγήσεις δεν συνέβαλαν στην αγορά τους

(β) υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες, και αποτυπώνονται στο λογιστικό σύστημα που τηρεί ο φορέας και

(γ) αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης της συγχρηματοδοτούμενης πράξης

2. Οι δαπάνες για αποσβέσεις είναι επιλέξιμες αυστηρά για την χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης και σε κάθε περίπτωση εντός της περιόδου συγχρηματοδότησης της πράξης.

3. Οι δαπάνες για αποσβέσεις ακινήτων ή εξοπλισμού που συνδέονται άμεσα με τους στόχους της πράξης είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι όροι της παραγράφου 1:

Άρθρο 28

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας, λοιποί φόροι και επιβαρύνσεις

1. Φόρος Προστιθέμενης Αξίας: Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα είναι επιλέξιμη δαπάνη εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου.

Ο ΦΠΑ που μπορεί να ανακτηθεί με οποιονδήποτε τρόπο δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη ακόμη και εάν δεν ανακτάται από το δικαιούχο.

Ο ΦΠΑ που βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση δραστηριοτήτων που υπάγονται στα ειδικά καθεστώτα κατά αποκοπή καταβολής του φόρου δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη.

Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί.

2. Κρατήσεις υπέρ τρίτων (α) Οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές των δικαιούχων για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία

Οι τελικές πληρωμές των ανωτέρω δικαιούχων, μετά την ολοκλήρωση του έργου, δύνανται να κατάσχονται, συμψηφίζονται, παρακρατούνται ή να αποδίδονται για λογαριασμό του δικαιούχου και καταβάλλονται με την υποχρεωτική προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας.

(β) Κρατήσεις υπέρ τρίτων που πραγματοποιούνται από τους δικαιούχους για λογαριασμό τρίτων είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον καταβάλλεται στους τρίτους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Δεν είναι επιλέξιμες οι κρατήσεις υπέρ του ίδιου του δικαιούχου ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις που επιστρέφουν στο δικαιούχο με οποιοδήποτε τρόπο.

Άρθρο 29

Χρηματοδοτική μίσθωση

1. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι επιλέξιμες δαπάνες εφόσον αιτιολογούνται για την υλοποίηση του έργου και με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

1.1. Ο μισθωτής είναι ο άμεσος δικαιούχος της κοινοτικής συγχρηματοδότησης.

1.2. Τα μισθώματα που καταβάλλει ο μισθωτής στον εκμισθωτή, συνοδευόμενα από εξοφλημένο τιμολόγιο ή λογιστικό έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, αποτελούν τη δαπάνη που είναι επιλέξιμη για συγχρηματοδότηση.

1.3. Σε περίπτωση σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης που περιλαμβάνει ρήτρα αγοράς ή προβλέπει ελάχιστη περίοδο χρηματοδοτικής μίσθωσης ίση με τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του πάγιου στοιχείου που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, το ανώτατο ποσό που είναι επιλέξιμο για την κοινοτική συγχρηματοδότηση δεν πρέπει να υπερβαίνει την καθαρή αγοραία αξία του εκμισθούμενου πάγιου στοιχείου. Οι άλλες δαπάνες που σχετίζονται με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (φόροι, περιθώριο κέρδους του εκμισθωτή, κόστος αναχρηματοδότησης, γενικά έξοδα, έξοδα ασφαλίσεων κ.λπ.) δεν είναι επιλέξιμες.

1.4. Η κοινοτική ενίσχυση για τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης που αναφέρονται στο σημείο 1.3 καταβάλλεται στον μισθωτή σε μία ή περισσότερες δόσεις ανάλογα με τα μισθώματα που έχουν πραγματικά καταβληθεί. Εάν η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης λήγει μετά την τελική ημερομηνία έως την οποία λαμβάνονται υπόψη οι πληρωμές στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος, θεωρούνται επιλέξιμες μόνον οι δαπάνες για τα ληξιπρόθεσμα μισθώματα που καταβλήθηκαν από τον μισθωτή έως την τελική ημερομηνία των πληρωμών στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

1.5. Σε περίπτωση συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που δεν περιλαμβάνουν ρήτρα εξαγοράς και των οποίων η διάρκεια είναι μικρότερη από τη διάρκεια της

ωφέλιμης ζωής του πάγιου στοιχείου που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα μισθώματα είναι επιλέξιμα για κοινοτική συγχρηματοδότηση κατ' αναλογία προς την περίοδο της επιλέξιμης πράξης.

Ωστόσο, ο μισθωτής πρέπει να μπορεί να αποδεικνύει ότι η χρηματοδοτική μίσθωση είναι η πλέον αποτελεσματική από πλευράς κόστους μέθοδος για την απόκτηση της χρήσης του εξοπλισμού. Εάν η χρησιμοποίηση εναλλακτικής μεθόδου (π.χ. η μίσθωση του εξοπλισμού) συνεπαγόταν χαμηλότερο κόστος, το επιπλέον κόστος αφαιρείται από την επιλέξιμη δαπάνη.

Άρθρο 30

Χρηματοοικονομικά έξοδα, τραπεζικά έξοδα και άλλες επιβαρύνσεις του δικαιούχου

1. Οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου δεν είναι επιλέξιμα. Οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών που διενεργούνται στο πλαίσιο της πράξης, δύνανται να συμψηφίζονται με τυχόν πιστωτικούς τόκους που προκύπτουν από τη διαχείριση του τραπεζικού λογαριασμού της πράξης.
2. Για τους δικαιούχους κρατικών ενισχύσεων οι επιδοτήσεις επιτοκίων και τόκων δανείων είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης.
3. Τα τραπεζικά έξοδα για το άνοιγμα και την τήρηση λογαριασμών είναι επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον απαιτείται από τους όρους χρηματοδότησης της πράξης το άνοιγμα χωριστού λογαριασμού.
4. Οι αμοιβές νομικών συμβούλων, συμβολαιογράφων, τεχνικών ή χρηματοοικονομικών εμπειρογνομόνων είναι επιλέξιμες εφόσον συνδέονται άμεσα με την εκτέλεση της πράξης και είναι αναγκαίες για την προετοιμασία και την εκτέλεσή της.
5. Τα έξοδα παρακολούθησης και ελέγχου είναι επιλέξιμες δαπάνες εφ' όσον σχετίζονται με απαιτήσεις που η διαχειριστική αρχή θέτει στον δικαιούχο, οι οποίες είναι επιπρόσθετες των καθηκόντων του και προβλέπονται στον προϋπολογισμό που εγκρίνεται με την απόφαση ένταξης.
6. Τα έξοδα εγγυήσεων που παρέχονται από τράπεζες ή άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, είναι επιλέξιμες δαπάνες εφόσον οι εγγυήσεις προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία ως απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση της πράξης.
7. Οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

Άρθρο 31

Έμμεσα Έξοδα – Κατ' αποκοπή ποσά

1. Τα γενικά (έμμεσα) έξοδα είναι επιλέξιμες δαπάνες εάν είναι στοιχείο του πραγματικού κόστους για την εκτέλεση της πράξης που συγχρηματοδοτείται από τα διαρθρωτικά ταμεία και εάν καταλογίζονται στην πράξη αυτή κατ' αναλογία, σύμφωνα με δίκαιη και δεόντως αιτιολογημένη μέθοδο κατανομής.
2. Στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων ορίζεται το μέγιστο ύψος των έμμεσων δαπανών καθώς και η μεθοδολογία προσδιορισμού απολογιστικά των έμμεσων δαπανών που βαρύνουν την πράξη.

3. Στις περιπτώσεις πράξεων συγχρηματοδοτούμενων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ή το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο που υλοποιούνται από δικαιούχους με ίδια μέσα πέραν των άμεσα συνδεδεμένων με το έργο δαπανών είναι επιλέξιμες και οι ακόλουθες δαπάνες χωρίς υποβολή των αντίστοιχων δικαιολογητικών εγγράφων ή ισοδύναμων λογιστικών στοιχείων πραγματοποίησης της σχετικής δαπάνης και υπό τις ειδικές προϋποθέσεις που προβλέπονται παρακάτω:

3.1 Τα γενικά έξοδα του δικαιούχου που συνδέονται με το χρηματοδοτούμενο υπόεργο, τα οποία υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό των επιλέξιμων άμεσων δαπανών και μέχρι 20% αυτών. Η καταχώριση στο ΟΠΣ των δαπανών αυτών διενεργείται ταυτόχρονα με την καταχώριση των άμεσων δαπανών χωρίς προσκόμιση αναλυτικών δικαιολογητικών (έμμεσες δαπάνες). Κάθε μείωση των επιλέξιμων άμεσων δαπανών υλοποίησης της πράξης μειώνει αντίστοιχα και τις επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες που δηλώνονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα.

3.2 Οι δαπάνες οι οποίες υπολογίζονται με την εφαρμογή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους. Η καταχώριση στο ΟΠΣ των δαπανών αυτών διενεργείται μετά την επαλήθευση των ποσοτήτων φυσικού αντικείμενου που υλοποιήθηκε, βάσει των οποίων υπολογίζονται οι σχετικές επιλέξιμες δαπάνες.

3.3 Κατ' αποκοπή ποσά ύψους μέχρι 50.000 ευρώ συνολικά ανά πράξη, για την κάλυψη των αναγκαίων δαπανών για την εκτέλεση μέρους ή του συνόλου μιας συγχρηματοδοτούμενης πράξης που αποτελεί ολοκληρωμένο φυσικό αντικείμενο.

Η καταχώριση στο ΟΠΣ του κάθε ποσού διενεργείται μετά την επαλήθευση του φυσικού αντικείμενου που αντιστοιχεί στο κάθε κατ' αποκοπή ποσόν σύμφωνα με τα περιγραφόμενα στην απόφαση ένταξης της πράξης ή/και στο σύμφωνο αποδοχής όρων.

3.4 Τα ποσοστά για τον υπολογισμό έμμεσων δαπανών, οι τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους και τα κατ' αποκοπή ποσά περιλαμβάνονται στην απόφαση ένταξης πράξης.

3.5 Οι επιλογές που αναφέρονται στα σημεία 3.1,3.2 και 3.3 μπορούν να συνδυάζονται μόνον στην περίπτωση που κάθε μία από αυτές καλύπτει διαφορετικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών του ίδιου υπόεργου ή στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται για διαφορετικά υπόεργα στο πλαίσιο της ίδιας πράξης.

Οι ίδιες κατηγορίες δαπανών δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο υπολογισμού σε περισσότερα από ένα εκ των παραπάνω σημείων.

4. Με όμοια με την παρούσα απόφαση ή/και στην πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων προσδιορίζονται οι ρυθμίσεις εφαρμογής και τα σταθερά ποσοστά του σημείου 3.1, οι κλίμακες του μοναδιαίου κόστους του σημείου 3.2. και τα κατ' αποκοπή ποσά του σημείου 3.3.

Άρθρο 32

Δαπάνες προσωπικού

1. Σε πράξεις που υλοποιούνται με ίδια μέσα του δικαιούχου (χωρίς προσφυγή σε εξωτερικούς αναδόχους), οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού που καταβάλλονται στα συμμετέχοντα σε πράξη φυσικά πρόσωπα και πιστοποιούνται από τον δικαιούχο βάσει κατάλληλων δικαιολογητικών εγγράφων, τα οποία καθιστούν εφικτή την εξακρίβωση του πραγματικού κόστους που καταβλήθηκε, αντιστοιχούν σε πραγματικά παραδοτέα για την συγχρηματοδοτούμενη πράξη και προβλέπονται στην εγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης της πράξης, αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες εάν πληρούν τους ακόλουθους όρους:

1.1. Το τακτικό προσωπικό του δικαιούχου συνδέεται με το δικαιούχο με σχέση εξαρτημένης εργασίας (μόνιμο, σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου ή ορισμένου χρόνου).

1.2. Το έκτακτο προσωπικό το οποίο απασχολείται στο δικαιούχο για την υλοποίηση της πράξης συνδέεται με το δικαιούχο είτε με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης ορισμένου χρόνου) είτε με συμβάσεις μίσθωσης έργου, στις οποίες εξειδικεύεται η φύση της προσφερόμενης εργασίας-έργου σε σχέση με τη συγχρηματοδοτούμενη πράξη.

1.3. Οι δαπάνες για αμοιβές του τακτικού προσωπικού, δε χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή χρηματοδότησης.

1.4. Στις περιπτώσεις δικαιούχων που επιχορηγούνται για τη λειτουργία τους από τον κρατικό προϋπολογισμό, αποδεικνύεται λογιστικά ότι για τις δαπάνες αυτές δεν υφίσταται διπλή χρηματοδότηση.

2. Στο προσωπικό (τακτικό ή έκτακτο) του δικαιούχου δεν περιλαμβάνονται τα φυσικά πρόσωπα που εργάζονται στην πράξη ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών). Εάν ο δικαιούχος προμηθεύεται υπηρεσίες στο πλαίσιο της πράξης (π.χ. εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, σύμβουλοι), οι δαπάνες για την προμήθεια αυτών των υπηρεσιών είναι επιλέξιμες υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 38 και τον όρο ότι η υπηρεσία είναι απολύτως αναγκαία για την υλοποίηση της πράξης και ότι η δαπάνη είναι εύλογη. Το προσωπικό του δικαιούχου δεν επιτρέπεται να λειτουργεί στο πλαίσιο υπεργολαβίας για την πράξη.

3. Η απασχόληση τυχόν έκτακτου προσωπικού για τις ανάγκες της πράξης με οποιαδήποτε σχέση (σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, σύμβαση μίσθωσης έργου), γίνεται τηρώντας την ισχύουσα νομοθεσία και τις γενικές αρχές της συνθήκης ΕΚ και ειδικά την αρχή της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας. Το επιστημονικό/ερευνητικό προσωπικό που αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης για την χρηματοδότηση της πράξης από το επιχειρησιακό πρόγραμμα συμμετέχει σε αυτή χωρίς άλλη διαδικασία επιλογής.

4. Οι δαπάνες για αμοιβές του τακτικού προσωπικού στο πλαίσιο υλοποίησης της συγχρηματοδοτούμενης πράξης, όπου δεν προβλέπεται διαφορετικά από εθνικούς κανόνες, υπολογίζονται με βάση το συνολικό πραγματικό χρόνο απασχόλησης του προσωπικού στην πράξη και το μεικτό ωριαίο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού αυτού για το δικαιούχο. Ως βάση υπολογισμού της χρονοχρέωσης (μεικτό ωριαίο κόστος μισθοδοσίας) λαμβάνονται οι μεικτές τακτικές ετήσιες αποδοχές του προσωπικού, οι οποίες ανάγονται σε μεικτό ωριαίο κόστος αφού διαιρεθούν με το σύνολο των 1680 ετήσιων παραγωγικών ωρών, ανεξάρτητα κατηγορίας προσωπικού. Στις μεικτές τακτικές ετήσιες αποδοχές περιλαμβάνονται και τυχόν επιδόματα/επιμίσθια που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου.

Οι εργοδοτικές εισφορές που επιβαρύνουν το μεικτό ωριαίο κόστος μισθοδοσίας είναι επιλέξιμη δαπάνη.

5. Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες και δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό της μικτής ωριαίας αμοιβής.

6. Οι δαπάνες αποζημίωσης έκτακτου προσωπικού είναι επιλέξιμες μέχρι του ποσού που τυχόν προσδιορίζεται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων του φορέα διαχείρισης ή του ποσού που τεκμηριωμένα ισχύει για ανάλογη εμπειρία και θέση. Για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου στις δαπάνες αποζημίωσης συνυπολογίζεται και ο ΦΠΑ της σύμβασης έργου, εφόσον βαρύνει πραγματικά και οριστικά το Δικαιούχο, σύμφωνα με το άρθρο 28 της παρούσης.

7. Οι δαπάνες για πέραν του συμβατικού χρόνου απασχόληση του τακτικού και έκτακτου προσωπικού είναι επιλέξιμες και καταβάλλονται είτε ως αποζημίωση

υπερωριακής απασχόλησης, είτε ως πρόσθετη αμοιβή. Η ανάθεση υπερωριακής ή πρόσθετης απασχόλησης γίνεται σύμφωνα με τις κάθε φορά ισχύουσες διατάξεις για τον δικαιούχο. Η απασχόληση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10) ώρες την εβδομάδα και τις τρεις (3) ώρες ημερησίως. Οι αποζημιώσεις για απασχόληση πέραν του συμβατικού χρόνου υπόκεινται στα κάθε φορά ισχύοντα ανώτατα όρια αμοιβών.

8. Για την τεκμηρίωση των δαπανών που βαρύνουν τη συγχρηματοδοτούμενη πράξη και οι οποίες καταβάλλονται στο προσωπικό απαιτούνται:

A. Για το τακτικό προσωπικό του Δικαιούχου

A.1 Απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στην πράξη, τα καθήκοντά τους, ο χρόνος απασχόλησής τους, καθώς και ο τρόπος απασχόλησής τους στην πράξη (εντός ωραρίου, υπερωριακή απασχόληση, πρόσθετη απασχόληση).

A.2 Μηνιαία αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης, στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα και πράξη στο δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου.

A.3 Μισθολογικές καταστάσεις του δικαιούχου όπου εμφανίζονται εκτός των συνολικών ετήσιων αποδοχών, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου.. Στις μισθολογικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού.

A.4 Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.

B Για το έκτακτο προσωπικό που συμμετέχει στην πράξη με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβαση μίσθωσης έργου

B.1 Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβαση μίσθωσης έργου σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας, στην οποία θα αναφέρονται, πέραν των συμβαλλομένων, το αντικείμενο της σύμβασης, η χρονική διάρκεια, ο τρόπος παραλαβής του έργου, το τίμημα.

B.2 Για τις περιπτώσεις συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου μηνιαία αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης, στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα και πράξη στο δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου.

B.3 Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.

B.4 Βεβαίωση παραλαβής του έργου, για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου.

B.5 Άδεια του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου, για τις περιπτώσεις προσωπικού του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα που απασχολείται στην πράξη με σύμβαση έργου.

B.6 Μισθοδοτική κατάσταση του φορέα για το προσωπικό που συμμετέχει στην πράξη με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή για την περίπτωση συμβάσεων μίσθωσης έργου απόδειξη παροχής υπηρεσιών ή απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης όταν ο συμβαλλόμενος δεν έχει την ιδιότητα του επιτηδευματία από άλλη αιτία, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ΚΒΣ.

Άρθρο 32Α

Δαπάνες ταξιδιών και μετακινήσεων

Τα έξοδα μετακίνησης και η εκτός έδρας αποζημίωση του προσωπικού του δικαιούχου που συμμετέχει στο έργο αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες, μέχρι τα ανώτατα όρια που ορίζονται στην προβλεπόμενη από την ΚΥΑ του άρθρου 7 παράγραφος 7 του Ν. 2860/2000, όπως αυτή ισχύει κάθε φορά, εκτός εάν ορίζεται χαμηλότερο από το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των δικαιούχων.

Άρθρο 33

Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής

1. Οι δαπάνες για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων προπαρασκευής, διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης, πληροφόρησης και ελέγχου των επιχειρησιακών προγραμμάτων καθώς και δραστηριότητες για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση των Ταμείων είναι επιλέξιμες εφόσον δεν υπερβαίνουν τα ποσά που προβλέπεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και στο σύνολό τους στο όριο του 4% του συνολικού ποσού των διαρθρωτικών ταμείων και του ταμείου συνοχής που διατίθεται την περίοδο 2007-2013 για τις περιφέρειες των στόχων «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση».
2. Οι δαπάνες των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης, στους οποίους έχουν εκχωρηθεί αρμοδιότητες διαχείρισης κατηγοριών πράξεων είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο της Τεχνικής Υποστήριξης της Εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
3. Οι επιλέξιμες δαπάνες για τις ενέργειες τεχνικής υποστήριξης της εφαρμογής αφορούν τις ενέργειες τεχνικής βοήθειας-στήριξης, οι οποίες περιέχονται στο παράρτημα του ΠΔ 4/2000 (ΦΕΚ 3/Α/14.01.2002) προσαρμοζόμενες αναλόγως για την προγραμματική περίοδο 2007-2013.

Άρθρο 34

Μέσα Χρηματοοικονομικής Συνδρομής

1. Το κόστος διαχείρισης στο πλαίσιο των μέσων χρηματοδοτικής τεχνικής για επιχειρήσεις, κυρίως μικρομεσαίες, όπως ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων, ταμεία εγγυήσεων και δανειοδοτήσεων, και για ταμεία αστικής ανάπτυξης, δηλαδή ταμεία που επενδύουν σε συμπράξεις μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και άλλα έργα που περιλαμβάνονται σε ολοκληρωμένο σχέδιο για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, είναι επιλέξιμο, δεν μπορεί όμως να υπερβαίνει, σε ετήσιο μέσο όρο για τη διάρκεια της συνδρομής, τα εξής ποσοστά:
 - (α) το 2% του κεφαλαίου που παρέχεται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα στα ταμεία κεφαλαίων, ή του κεφαλαίου που παρέχεται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα ή το ταμείο κεφαλαίων στα ταμεία εγγυήσεων.
 - (β) το 3% του κεφαλαίου που παρέχεται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα ή το ταμείο κεφαλαίων στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, με εξαίρεση τα μέσα μικροπίστωσης που απευθύνονται σε πολύ μικρές επιχειρήσεις.
 - (γ) το 4% του κεφαλαίου που παρέχεται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα ή το ταμείο κεφαλαίων στα μέσα μικροπίστωσης που απευθύνονται σε πολύ μικρές επιχειρήσεις.
2. Το κόστος διαχείρισης δύναται να υπερβεί τα παραπάνω ποσοστά μόνον εάν αυτό αποδειχθεί αναγκαίο μετά τη διαδικασία υποβολής προσφορών.

Άρθρο 35

Έργα που παράγουν έσοδα

1. Ως έργο που παράγει έσοδα νοείται κάθε πράξη που περιλαμβάνει επένδυση σε υποδομή της οποίας η χρήση υπόκειται σε τέλη τα οποία βαρύνουν άμεσα τους χρήστες ή κάθε πράξη που περιλαμβάνει την πώληση ή τη μίσθωση γης ή κτιρίων ή οιαδήποτε άλλη παροχή υπηρεσιών έναντι πληρωμής ανεξάρτητα ποιος εισπράττει τα έσοδα αυτά ο δικαιούχος ή τρίτος. Από τα έργα αυτά εξαιρούνται τα έργα κρατικών ενισχύσεων και τα έργα που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

2. Η επιλέξιμη δαπάνη για έργα που παράγουν έσοδα δεν υπερβαίνει την τρέχουσα αξία του επενδυτικού κόστους μείον την τρέχουσα αξία των καθαρών εσόδων από την επένδυση για συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς για επενδύσεις σε υποδομή ή άλλα έργα στα οποία είναι δυνατή η εκ των προτέρων αντικειμενική εκτίμηση των εσόδων.

3. Στις περιπτώσεις που δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων, τα παραγόμενα εντός πέντε ετών από την ολοκλήρωση της πράξης έσοδα αφαιρούνται από τη δαπάνη που δηλώνεται στην Επιτροπή.

4. Οι παράγραφοι 2 και 3 εφαρμόζονται μόνο για τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής, των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει το 1.000.000 ευρώ.

Άρθρο 36

Πράξεις που υλοποιούνται με ίδια μέσα

1. Ως πράξεις που υλοποιούνται με ίδια μέσα νοούνται οι περιπτώσεις εκτέλεσης μέρους ή του συνόλου των πράξεων από τον ίδιο το δικαιούχο. Επιλέξιμες δαπάνες σε πράξεις που υλοποιούνται με ίδια μέσα είναι οι δαπάνες που πραγματοποιεί ο δικαιούχος για την επίτευξη των στόχων της πράξης.

2. Οι δαπάνες αποσβέσεων και αμοιβών προσωπικού είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τους όρους που περιγράφονται στην παρούσα.

3. Οι δαπάνες για προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών που γίνονται αποκλειστικά για την εκτέλεση της πράξης είναι επιλέξιμες.

4. Οι δαπάνες του άρθρου 31 είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τους όρους που περιγράφονται στην απόφαση ένταξης.

Άρθρο 37

Αμοιβές συμβάσεων που δεν συνδέονται με παραδοτέα της πράξης

1. Οι δαπάνες που σχετίζονται με συμβάσεις που έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους εκτέλεσης της πράξης χωρίς να αποφέρουν ανάλογη προστιθέμενη αξία δεν είναι επιλέξιμες.

2. Οι αμοιβές συμβάσεων που εκφράζονται ως ποσοστό του συνολικού κόστους της πράξης δεν είναι επιλέξιμες.

Άρθρο 38

Δαπάνες δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών

1. Οι δαπάνες δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών αξίας μικρότερης του ποσού που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 83 του ν. 2362/1995, όπως ισχύει κάθε φορά, για απευθείας ανάθεση σύμβασης προμήθειας προϊόντων, παροχής υπηρεσιών ή εκτέλεσης έργων, είναι επιλέξιμες εφόσον ο δικαιούχος αναθέσει τη σύμβαση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό του πλαίσιο και σε συμμόρφωση με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Οι δαπάνες δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών αξίας μεγαλύτερης του ποσού που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 83 του ν. 2362/1995, όπως ισχύει κάθε φορά, για απευθείας ανάθεση σύμβασης προμήθειας προϊόντων, παροχής υπηρεσιών ή εκτέλεσης έργων και μικρότερης των κατώτερων ορίων που θέτουν τα Π.Δ. 60/2007 και Π.Δ. 59/2007 καθώς και οι δαπάνες των συμβάσεων υπηρεσιών που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ Β του Π.Δ. 60/2007 και στο παράρτημα ΧVII Β του Π.Δ. 59/2007 είναι επιλέξιμες εφόσον έχει προηγηθεί η ανάρτηση της περιληπτικής προκήρυξης για 15 τουλάχιστον ημέρες στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και της οικείας διαχειριστικής αρχής ή ενδιάμεσης διαχειριστικής αρχής ή/και του φορέα που αυτοί υπάγονται ή έχει προηγηθεί προσήκων βαθμός δημοσιότητας.

Η υποχρέωση ανάρτησης στην ιστοσελίδα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που εθνικές διατάξεις προβλέπουν διαδικασία δημοσιότητας σε μέσα πανελλήνιας κυκλοφορίας.

3. Η περιληπτική προκήρυξη περιλαμβάνει σύντομη περιγραφή των ουσιωδών στοιχείων της προς ανάθεση σύμβασης και της μεθόδου ανάθεσης

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 ισχύουν για τις συμβάσεις που θα ανατεθούν ένα μήνα μετά τη δημοσίευση της παρούσης.

5. Οι δαπάνες δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού αυτών, οι οποίες αφορούν εργασίες οι οποίες προέκυψαν μετά από ουσιώδη τροποποίηση των όρων της αρχικής σύμβασης δεν είναι επιλέξιμες. Ως ουσιώδης τροποποίηση των όρων της αρχικής σύμβασης νοούνται σωρευτικά τα ακόλουθα:

(α) η μεταβολή των κύριων συνιστώντων στοιχείων της ή η ουσιώδης τροποποίηση των τεχνικών προδιαγραφών ή η μεταβολή σημαντικών λειτουργικών ή ποιοτικών χαρακτηριστικών των παραδοτέων της σύμβασης ή η κατάργηση ομάδας εργασιών ή παραδοτέου ή άλλου διακριτού μέρους της σύμβασης

(β) η αύξηση ή μείωση του προϋπολογισμού μιας ομάδας εργασιών ή παραδοτέου ή άλλου διακριτού μέρους της σύμβασης άνω του 10% του συνολικού αρχικού προϋπολογισμού της σύμβασης.

Άρθρο 39

Δαπάνες ενεργειακής απόδοσης και χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας στις υπάρχουσες κατοικίες

1. Οι δαπάνες για τις αναβαθμίσεις της ενεργειακής απόδοσης και για τη χρήση της ανανεώσιμης ενέργειας στις υπάρχουσες κατοικίες είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τους όρους της οικείας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

2. Στις προσκλήσεις προσδιορίζονται τα κριτήρια των επιλέξιμων κατοικιών στα οποία μπορεί να λαμβάνονται μεταξύ άλλων υπόψη, οι αντικειμενικές αξίες των κτιρίων, ή οι τιμές ζώνης ή το κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν κλπ. Στις περιπτώσεις μικρής κλίμακας χρηματοδοτήσεων, για τις οποίες η εθνική και κοινοτική επιχορήγηση δεν υπερβαίνει τα 1.000 € ανά ωφελούμενο, δύναται να είναι επιλέξιμες όλες οι κατοικίες.

3. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από την έναρξη ισχύος του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.397/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, δηλαδή από την 10η Ιουνίου 2009.

Άρθρο 40

Συνεισφορές σε είδος

1. Οι συνεισφορές σε είδος είναι επιλέξιμες δαπάνες εάν πληρούν τους ακόλουθους όρους:
 - 1.1 συνίστανται στην παροχή εδαφικών εκτάσεων ή ακινήτων, εξοπλισμού ή πρώτων υλών, ερευνητικής ή επαγγελματικής εργασίας ή μη αμειβόμενης εθελοντικής εργασίας
 - 1.2 η αξία τους μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ανεξάρτητης αξιολόγησης και ελέγχου
 - 1.3 η εδαφική έκταση, το ακίνητο ή ο εξοπλισμός είναι σύμφωνη με τους όρους που ισχύουν για την αγορά εδαφικών εκτάσεων και κτιρίων και η απόκτησή τους δεν έχει συγχρηματοδοτηθεί από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους
2. Στην περίπτωση παροχής εδαφικών εκτάσεων ή ακινήτων, η αξία τους πιστοποιείται από ανεξάρτητο εξειδικευμένο εκτιμητή ή από επίσημο εγκεκριμένο επίσημο φορέα. Στην περίπτωση μη αμειβόμενης εθελοντικής, η αξία της εργασίας αυτής προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη το χρόνο που αναλώθηκε και τα ωρομίσθια και ημερομίσθια που καταβάλλονται για την πραγματοποίηση αντίστοιχης εργασίας.
3. Στην περίπτωση συνεισφορών σε είδος η συγχρηματοδότηση από τα ταμεία δεν μπορεί να υπερβαίνει τη συνολική επιλέξιμη δαπάνη μη συμπεριλαμβανομένης της αξίας των συνεισφορών αυτών. Οι συνεισφορές σε είδος μειώνουν ισόποσα τις χορηγούμενες από το Π.Δ.Ε. πιστώσεις στο Δικαιούχο.
4. Στις περιπτώσεις κρατικών ενισχύσεων ισχύουν οι ειδικότεροι όροι του καθεστώτος ενίσχυσης.

Άρθρο 41

Λοιπά είδη δαπανών

1. Οι δαπάνες για τις υπερκείμενες κατασκευές στις εδαφικές εκτάσεις που αγοράζονται ή η καθαίρεση των υπερκείμενων είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση εφόσον είναι απαραίτητες για την εκτέλεση της πράξης. Οι δαπάνες των παραπάνω περιπτώσεων είναι επιλέξιμες σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και δεν δύνανται να υπερβούν το 5% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης πέραν του προβλεπόμενου από την παράγραφο 1γ του άρθρου 26, ορίου του 10% δεδομένου ότι δεν συνιστούν αξία εδαφικής έκτασης.
2. Οι δαπάνες για τη χορήγηση δουλείας διόδου στον τόπο του έργου, κατά τη διάρκεια της υλοποίησής του, οι αποζημιώσεις απώλειας της συγκομιδής και η αποκατάσταση των ζημιών, είναι επιλέξιμες εφόσον κρίνονται απαραίτητες για την υλοποίηση της πράξης.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' (τροπ 2)

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ

Άρθρο 42

Προσδιορισμός χρονικών προθεσμιών για την εφαρμογή ενεργειών από τις αρχές που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης

- 1 Οι αρχές που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης εφαρμόζουν τις χρονικές προθεσμίες, όπως προσδιορίζονται ακολούθως.
- 2 Για πράξεις εκτός κρατικών ενισχύσεων για τις επί μέρους ενέργειες που διενεργούνται μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ορίζονται προθεσμίες για την ολοκλήρωσή τους:
 - 2.1 Στην περίπτωση εφαρμογής άμεσης αξιολόγησης:
 - 2.1.1 Η προθεσμία για την υποβολή προτάσεων από δικαιούχους προσδιορίζεται στην πρόσκληση, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικότερες δημοσιονομικές δεσμεύσεις και τους στόχους του οικείου Προγράμματος.
 - 2.1.2 Η προθεσμία για τον έλεγχο της πληρότητας και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πρότασης του δικαιούχου από την αρμόδια αρχή που ασκεί τα αντίστοιχα καθήκοντα διαχείρισης, ορίζεται μέχρι *δέκα πέντε (15) εργάσιμες* ημέρες από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης από το δικαιούχο. Η προθεσμία αυτή αυξάνεται κατά *πέντε (5) εργάσιμες* ημέρες εάν ζητηθεί η αποστολή συμπληρωματικών στοιχείων.
 - 2.1.3 Εάν ζητηθούν συμπληρωματικά στοιχεία, η προθεσμία για την υποβολή τους ορίζεται μέχρι *πέντε (5) εργάσιμες* ημέρες.
 - 2.1.4 Η προθεσμία για την έκδοση απόφασης σύμφωνης γνώμης σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 7 του Ν.3614/2007, ορίζεται μέχρι *δέκα (10) εργάσιμες* ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης του εγγράφου στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.
 - 2.1.5 Οι προθεσμίες των παραγράφων 2.1.2 και 2.1.3 αυξάνονται κατά *πέντε (5) εργάσιμες* ημέρες στην περίπτωση μεγάλων έργων κατά την έννοια του άρθρου 39 του Καν.1083/2006.
 - 2.2 Στην περίπτωση εφαρμογής συγκριτικής αξιολόγησης:
 - 2.2.1 Η περιοδική αξιολόγηση των προτάσεων αφορά στις προτάσεις που υποβάλλονται σε χρονικό διάστημα *τριάντα (30) εργασίμων ημερών*.
 - 2.2.2 Η προθεσμία αξιολόγησης ορίζεται μέχρι *τριάντα (30) εργάσιμες* ημέρες από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προτάσεων, εφόσον αυτή διενεργείται από την αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης.
 - 2.2.3 Σε περίπτωση εφαρμογής πρόσθετου σταδίου αξιολόγησης από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες ή άλλη ειδική επιτροπή, η ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης αυξάνεται *κατά τριάντα (30) εργάσιμες* ημέρες.
 - 2.3 Η προθεσμία για την υπογραφή Συμφώνου αποδοχής όρων από το δικαιούχο και την υποβολή του στην αρμόδια αρχή ορίζεται μέχρι *πέντε (5) εργάσιμες* ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης του σχεδίου του Συμφώνου στο δικαιούχο.
 - 2.4 Η προθεσμία για την έκδοση της απόφασης ένταξης πράξης σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα από το αρμόδιο όργανο, ορίζεται μέχρι *πέντε (5) εργάσιμες* ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης του υπογεγραμμένου Συμφώνου στην αρμόδια αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης.

- 2.5 Η προθεσμία για τη διοικητική επαλήθευση των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών που υποβάλλουν οι δικαιούχοι ορίζεται μέχρι *δέκα (10) εργάσιμες ημέρες* από την υποβολή του Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης από το δικαιούχο.
- 2.6 Η προθεσμία για τη συμπλήρωση στο ΟΠΣ των Δελτίων Αξιολόγησης προόδου πράξεων, ορίζεται μέχρι *δέκα πέντε (15) εργάσιμες ημέρες* από την υποβολή του Δελτίου Παρακολούθησης προόδου πράξης από το δικαιούχο.
- 3 Για πράξεις κρατικών ενισχύσεων, εξαιρουμένων των ιδιωτικών επενδύσεων του επενδυτικού νόμου:
- 3.1 Η προθεσμία για την υποβολή προτάσεων από δικαιούχους προσδιορίζεται στην πρόσκληση, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικότερες δημοσιονομικές δεσμεύσεις και τους στόχους του οικείου Προγράμματος.
- 3.2 Η προθεσμία για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης των προτάσεων συμπεριλαμβανομένης της διενέργειας προκαταρκτικού ορίζεται μέχρι *εξήντα (60) εργάσιμες ημέρες*.
- 3.3 Στην περίπτωση εφαρμογής πρόσθετου σταδίου αξιολόγησης από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες ή άλλη ειδική επιτροπή, η ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης αυξάνεται *κατά τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες*.
- 3.4 Η προθεσμία για την έκδοση της απόφασης χρηματοδότησης της πράξης από το αρμόδιο όργανο ή υπογραφής σύμβασης, ορίζεται μέχρι *τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες* από την ημερομηνία κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης στο δικαιούχο και εφ' όσον ο δικαιούχος προσκομίσει εντός της προθεσμίας αυτής τα απαραίτητα δικαιολογητικά.
- 3.5 Η προθεσμία για την καταχώριση των στοιχείων της πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης στο ΟΠΣ ορίζεται μέχρι *δέκα πέντε (15) εργάσιμες ημέρες* από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης της πράξης.
- 3.6 Η προθεσμία για την επαλήθευση/πιστοποίηση των αιτημάτων που υποβάλλουν οι δικαιούχοι ενισχύσεων και την έκδοση της σχετικής εντολής πληρωμής του δικαιούχου, ορίζεται μέχρι *τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες* από την ημερομηνία υποβολής πλήρως συμπληρωμένου αιτήματος από το δικαιούχο.
- 3.7 Η προθεσμία για την καταχώριση στο ΟΠΣ των Δελτίων Παρακολούθησης Δαπανών και Φυσικού αντικειμένου ενίσχυσης, ορίζεται μέχρι *δέκα (10) εργάσιμες ημέρες* από την ημερομηνία πληρωμής της δημόσιας συνεισφοράς στο δικαιούχο.
- 4 Στις προσκλήσεις που εκδίδονται ανακοινώνονται οι προθεσμίες που προσδιορίζονται στις παραγράφους 2.1. έως και 2.4 και προσδιορίζεται ο τρόπος υποβολής στοιχείων από το δικαιούχο, ο οποίος δύναται να γίνεται μέσω ηλεκτρονικής υποβολής.
- 5 Στις προκλήσεις που αφορούν πράξεις έρευνας και τεχνολογίας υψηλής πολυπλοκότητας, οι προθεσμίες αξιολόγησης και έκδοσης αποφάσεων ένταξης δύναται να διαφοροποιούνται.

Άρθρο 43

Προσδιορισμός χρονικών προθεσμιών για την ολοκλήρωση ενεργειών από τους δικαιούχους που υλοποιούν συγχρηματοδοτούμενες πράξεις

1. Για πράξεις δημοσίων συμβάσεων ή πράξεων που υλοποιούνται με ίδια μέσα, οι αρχές που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης προσδιορίζουν στο Σύμφωνο

Αποδοχής Όρων την χρονική προθεσμία για την ανάληψη νομικής δέσμευσης του κύριου υποέργου ή υποέργων της συγχρηματοδοτούμενης πράξης. Για τον προσδιορισμό της συνολικής αυτής προθεσμίας λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθες ενδιάμεσες χρονικές προθεσμίες για τις επί μέρους ενέργειες του δικαιούχου.

- 1.1. Η προθεσμία για την υποβολή των τευχών δημοπράτησης ή του σχεδίου απόφασης αυτεπιστασίας, προς την αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης, προσδιορίζεται σε συνάρτηση με το κριτήριο ωριμότητας της σχετικής πρόσκλησης, με το οποίο αξιολογήθηκε η πράξη.
 - 1.2. Η ημερομηνία αποστολής προς δημοσίευση του διαγωνισμού ορίζεται μέχρι *είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες* από την ημερομηνία κοινοποίησης της προέγκρισης των τευχών δημοπράτησης από την αρμόδια αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης. Η δημοσίευση του διαγωνισμού κοινοποιείται στην αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης.
 - 1.3. α) Για δημόσια έργα που δημοπρατούνται με ανοικτή διαδικασία και με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή, η προθεσμία για την ολοκλήρωση του συνόλου των ενεργειών όπως της αποσφράγισης των προσφορών, του ελέγχου δικαιολογητικών και έκδοσης της απόφασης κατακύρωσης ορίζεται μέχρι *εικοσιπέντε (25) εργάσιμες ημέρες* από την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών.
β) Για δημόσια έργα που δημοπρατούνται με ανοικτή διαδικασία και με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά:
 - i. η προθεσμία για την ολοκλήρωση του συνόλου των ενεργειών όπως της αποσφράγισης των προσφορών, του ελέγχου δικαιολογητικών, της αξιολόγησης προσφορών και έκδοσης του τελικού πρακτικού της επιτροπής διαγωνισμού που οριστικοποιεί τα τελικά αποτελέσματα ορίζεται μέχρι *εβδομήντα πέντε (75) εργάσιμες ημέρες* από την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών.
 - ii. Η προθεσμία για την ολοκλήρωση του συνόλου των ενεργειών έως την έκδοση της απόφασης κατακύρωσης ορίζεται μέχρι *δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες* από την ημερομηνία έκδοσης του τελικού πρακτικού της επιτροπής διαγωνισμού που οριστικοποιεί τα τελικά αποτελέσματα.γ) Για δημόσιες υπηρεσίες ή προμήθειες, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Κοινοτικών Οδηγιών και οι οποίες δημοπρατούνται με ανοικτή διαδικασία και με κριτήριο είτε τη χαμηλότερη είτε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, η προθεσμία για την ολοκλήρωση του συνόλου των ενεργειών όπως της αποσφράγισης των προσφορών, του ελέγχου των τυπικών δικαιολογητικών, του ελέγχου των τεχνικών προσφορών και έκδοσης της απόφασης κατακύρωσης ορίζεται μέχρι *εξήντα (60) εργάσιμες ημέρες* από την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών.
δ) Για δημόσιες υπηρεσίες ή προμήθειες, οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Κοινοτικών Οδηγιών η προθεσμία για την ολοκλήρωση του συνόλου των ενεργειών όπως της αποσφράγισης των προσφορών, του ελέγχου των τυπικών δικαιολογητικών, του ελέγχου των τεχνικών προσφορών και έκδοσης της απόφασης κατακύρωσης ορίζεται μέχρι *τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες* από την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών.
- 1.4. Η παράγραφος 1.3 (γ) και (δ) δεν αφορά σε υπηρεσίες που ανατίθενται βάσει των διατάξεων του νόμου 3316/2005.
- 1.5. Η προθεσμία για την υπογραφή της σύμβασης, η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των Κοινοτικών Οδηγιών ορίζεται μέχρι *τριάντα (30)*

εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης κατακύρωσης, μη συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 2 του Ν.3060/2002 αναφορικά με τον «Έλεγχο νομιμότητας συμβάσεων προμηθειών, παροχής υπηρεσιών και δημόσιων έργων», όπου αυτός απαιτείται. Στην περίπτωση σύμβασης η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των Κοινοτικών Οδηγιών η ανωτέρω προθεσμία αυξάνεται κατά *είκοσι (20) ημερολογιακές ημέρες*

- 1.6. Στις προθεσμίες που προσδιορίζονται στην παράγραφο 1.3 δεν συμπεριλαμβάνονται οι προθεσμίες αναμονής που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για τις διαδικασίες ένστασης, προσφυγής και λοιπών ένδικων μέσων κατά των πράξεων της αναθέτουσας αρχής. Η ανωτέρω προθεσμία διακόπτεται σε περιπτώσεις άσκησης ενστάσεων, προσφυγών και λοιπών ένδικων μέσων και για όσο χρόνο διαρκούν αυτές μέχρι την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης εκδίκασης.
- 1.7. Η προθεσμία για την υποβολή στην αρμόδια αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης της υπογεγραμμένης σύμβασης και του Τεχνικού Δελτίου Υποέργου ορίζεται μέχρι *δέκα (10) εργάσιμες ημέρες* από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.
- 1.8. Η υποβολή του Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης προς την αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης διενεργείται εντός του πρώτου δεκαημέρου του μήνα που έπεται του μήνα πραγματοποίησης της δαπάνης.
- 1.9. Η υποβολή του Δελτίου Παρακολούθησης Προόδου Πράξης, προς την αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης διενεργείται εντός του πρώτου εικοσαημέρου του μήνα που έπεται του εξαμήνου αναφοράς. Ως εξάμηνα αναφοράς ορίζονται οι περίοδοι από 01/01 έως 30/06 και από 01/07 έως 31/12.

Άρθρο 44

Προσδιορισμός χρονικών προθεσμιών για την έγκριση χρηματοδότησης και εκτέλεσης πληρωμών από τις αρμόδιες αρχές

1. Η προθεσμία για την έκδοση της απόφασης εγγραφής της πράξης στη Συλλογική Απόφαση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, ορίζεται μέχρι *δέκα (10) εργάσιμες ημέρες* από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της έκδοσης της απόφασης ένταξης στο ΟΠΣ-ΕΣΠΑ και της κοινοποίησής της στο ΟΠΣ-ΠΔΕ ή της ημερομηνίας κοινοποίησης του αιτήματος στη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του ΥΠΟΙΑΝ στις περιπτώσεις πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
2. Η προθεσμία για την έκδοση της εντολής κατανομής χρηματοδότησης στο λογαριασμό του έργου που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος μετά την έγκριση χρηματοδότησης της οικείας συλλογικής απόφασης, ορίζεται μέχρι *δέκα (10) εργάσιμες ημέρες* από την υποβολή του αιτήματος του δικαιούχου.
3. Η προθεσμία για την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου και πιστοποίησης των παραδοτέων υπηρεσιών ή αγαθών από τις υπηρεσίες του δικαιούχου, ορίζεται μέχρι *τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες* από την υποβολή του αιτήματος του αναδόχου.
4. Με την προϋπόθεση της προηγούμενης έγκρισης της αντίστοιχης δαπάνης, η προθεσμία για την πληρωμή της δαπάνης από τον υπόλογο διαχειριστή του έργου ή τις οικονομικές υπηρεσίες της αρμόδιας αρχής, ορίζεται μέχρι *είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες* από την ημερομηνία κοινοποίησης των εγγράφων πιστοποίησης της παραλαβής των παραδοτέων υπηρεσιών ή αγαθών, εφ' όσον ο ανάδοχος προσκομίσει εντός της προθεσμίας αυτής τα απαραίτητα

δικαιολογητικά. Στην προθεσμία αυτή δεν συμπεριλαμβάνεται ο προληπτικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου όπου αυτός απαιτείται.

Άρθρο 45

Σύστημα παρακολούθησης της τήρησης των επί μέρους των χρονικών προθεσμιών

1. Στην κεντρική ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ δημοσιεύονται για κάθε αρχή που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης οι τμηματικές προθεσμίες ολοκλήρωσης των επί μέρους ενεργειών και οι υπερβάσεις από τις προσδιοριζόμενες τμηματικές προθεσμίες, όπως αυτές προκύπτουν από τα καταχωρημένα στο ΟΠΣ στοιχεία.
2. Στο Σύμφωνο Αποδοχής Όρων τίθεται η συνολική χρονική προθεσμία για την ανάληψη νομικής δέσμευσης η οποία είναι δεσμευτική για το δικαιούχο καθώς και οι ενδιάμεσες προθεσμίες του άρθρου 43 προς ενημέρωση του δικαιούχου. Στην περίπτωση υπέρβασης της συνολικής χρονικής προθεσμίας για την ανάληψη νομικής δέσμευσης σύμφωνα με το άρθρο 43, παρ.1, η αρμόδια αρχή επανεξετάζει υποχρεωτικά τη συνέχιση χρηματοδότησης της πράξης από το Πρόγραμμα και εισηγείται και ενεργεί είτε για την ανάκληση της απόφασης ένταξης είτε για τη συνέχιση της χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα με ειδικούς όρους, λαμβάνοντας υπόψη την κρισιμότητα και το μέγεθος της πράξης και τη συμβολή της στους στόχους του Προγράμματος. Ο ειδικός αυτός όρος προστίθεται στο Σύμφωνο Αποδοχής Όρων για τις πράξεις δημοσίων συμβάσεων ή επιχορηγήσεων.
3. Για τις πράξεις για τις οποίες έχουν ήδη εκδοθεί αποφάσεις ένταξης, οι δικαιούχοι ενημερώνονται από τις αρμόδιες αρχές για τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα και δεσμεύονται για την τήρηση των προθεσμιών για τις ενέργειες που απομένουν να υλοποιηθούν.
4. Στην περίπτωση ανάκλησης της απόφασης ένταξης πράξης η αρμόδια υπηρεσία που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης ενημερώνει το ΟΠΣ και μέσω αυτού ενημερώνεται η Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του ΥΠΟΙΑΝ για την απόσυρση της πράξης από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Άρθρο 46

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της. **(από 19 Ιουλίου 2010)**

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.